

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 8, 1994

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 8, 1994

Nr. 174

LDDP siūlys Konstitucijos pataisas

Vilnius, rugsėjo 7 d. (Elta) — Seimo rudens sesija prasidės rugsėjo 10 d. ir tęsis iki gruodžio 23 dienas, kaip numatyta Konstitucijoje. Šioje sesijoje LDDP frakcija siūlys priimti tris konstitucines pataisas. Apie tai spaudos konferencijoje šiandien pranešė frakcijos seniūnas Justinas Karosas.

Bus siūloma nauja 47 straipsnio dalies, reglamentuojančios žemės nuosavybę, redakcija. Dabar joje užfiksuota, kad žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei, o žemės sklypai nuosavybės teise įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis gali priklausyti užsienio valstybių konsulinėms bei diplomatinėms įstaigoms įkurti. Vyriausybės paruoštame pataisos projekte, kurį palaikys LDDP frakcija, numatyta sąlyga, kad žemės sklypai nuosavybės teise galės priklausyti ir užsienio valstybių piliečiams.

Pagal Konstitucijos 119 straipsnį savivaldybių tarybų nariai renkami dvejimėms metams. Tačiau, pasak Justino Karoso, praktika parodė, jog per tokį laiką kai kurios savival-

dybės spėja tik įsisiūbuoti. Todėl bus pasiūlyta jų tarybų kaden-

cijos laiką padidinti iki 3-4 metų. Pagaliau, numatoma pasiūlyti sumažinti Seimo narių skaičių. Justino Karoso nuomone, turėtų būti renkama ne daugiau kaip 100 Tautos atstovų. Jis priminė, kad pagal 1922 metų Lietuvos Respublikos Konstituciją buvo 79 Seimo nariai. Dabartinėje Konstitucijoje nustatytas skaičius — 141. Pataisa, jeigu būtų priimta, taikytina kito Seimo rinkimams.

Konstitucinės pataisos turi būti svarstomos ir dėl jų balsuojama Seime du kartus. Tarp šių balsavimų turi būti daroma ne mažesnė kaip trijų mėnesių pertrauka. Pataisos priimamos, jeigu kiekvieno balsavimo metu už jas balsuoja ne mažiau kaip du trečdaliai visų Seimo narių.

Justinas Karosas ir frakcijos seniūno pavaduotojas Algirdas Kunčinas sakė, jog surinkti reikalingus 95 Seimo narių balsus realu. Tačiau jie neatmetė galimybes, jog kai kurioms pataisoms Seimas gali ir nepritarti. Bet jas galima pasiūlyti referendumui, priminė prelegentai.

Skirtingos įstaigos skirtingai pranašauja ekonomiką

Vilnius, rugsėjo 6 d. (Elta) — Kaip pranešė Lietuvos darbo birža, rugsėjo 1 dieną oficialus nedarbo lygis Lietuvoje išliko nepakitęs — sudarė 2,8%. Miestuose nedirbo 2,1%, rajonuose — 3,8% ekonomiškai aktyvių šalių gyventojų.

Nedirbančių ir ieškančių darbo piliečių rugsėjo 1 dieną buvo registruota 59,471 arba 1,279 piliečiai daugiau negu prieš mėnesį. Nedirbančių moterų registruota daugiau (54,6%) negu vyrų, darbininkų (74,1%) daugiau negu tarnautojų.

Tačiau Lietuvos statistikos departamento atliktuose tyrimuose paaiškėjo, jog apie 10% šalies gyventojų laiko save bedarbiais.

Premjeras reikalauja paneigti užuominą

Vilnius, rugpjūčio 31 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybės atstovas spaudai informavo, kad ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius kreipėsi į Lietuvos radijo ir televizijos valdybą, taip pat į Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partijos pirmininką Vytautą Landsbergį, reikalaujamas, kad būtų paneigti rugpjūčio 28 d. per Lietuvos Radiją transliuotoje spaudos konferencijoje paskleisti „šmeižikiški pono Landsbergio prasimanymai“. Tuomet Landsbergis pasakė: „Pamanykite, jeigu premjeras pasirašo parduoti „Literatų svetainę“ už 4,000 litų, tai kas gali paneigti galimybę, kad gal jis porą šimtų tūkstančių turi kišenėje už tai“.

Ministras pirmininkas mano, kad tai žemina jo, kaip asmens ir Lietuvos valstybės pareigūno, garbę ir orumą. Nepaneigus paskleistų tikrovę neatitinkančių žinių, bus kreiptasi į teismą, sakoma ministro pirmininko kreipimesi.

Vytautas Landsbergis ketina per valstybinę televiziją atsakyti ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui į jo protestą dėl šio kaltinimo.

Komentuodamas situaciją, kuomet oficiali statistika skelbia bedarbių esant porą procentų, o realiai bankrutuoja daugelis įmonių, Seimo Sveikatos, socialinių reikalų ir darbo pakomiteio pirmininkas Rimantas Dagys dienraščiui „Lietuvos rytas“ paaiškino, jog tai sąlygoja didelės „juodosios“ darbo rinkos atsiradimas.

Lietuvos Ekonomikos ministerijoje vyksta diskusijos dėl šalies ūkio raidos 1995-1997 metais ir investicijų programos minėtam laikotarpiui.

Apskaičiavimus pagal atskiras šakas rengė beveik visos Lietuvos ministerijos, departamentai ir valstybės tarnybos, o apibendrinti jau ketvirtą kartą bando Ekonomikos ministerija. Artimiausiu metu ūkio raidos apskaičiavimai ir investicijų programa bus svarstoma Ekonomikos ministerijos kolegijos posėdyje ir pateikta tvirtinti vyriausybei.

Tikslių apskaičiavimų sunkina kelios aplinkybės. Pirmą — netikslė statistika. Statistikos departamentas, pavyzdžiui, gauna ne visai tikslūs valstybinių ir valstybinių akcinių įmonių duomenis, o daugelis privatių įmonių statistikos visai neteikia. Skiriasi ir Statistikos departamento bei Muitinės departamento duomenys apie importą bei eksportą, specialistai diskutuoja ir dėl galimos infliacijos bei bendrojo vidinio produkto. Pavyzdžiui, vieni numato, kad infliacija kitamet sieks 64%, kiti kalba apie 50%.

Antra, skirtingai Lietuvos ūkio raidą įsivaizduoja Pasaulio Bankas ir Tarptautinis Valiutos Fondas. Duomenys, pagal kuriuos jie sudaro apskaičiavimus, vėl kitokie. Pavyzdžiui, Tarptautinis Valiutos Fondas tvirtina, kad bendrasis vidinis produktas 1995 m. padidės 6,9%, 1996 m. — 4%, o 1997 m. — 4,5%. Pagal Lietuvos specialistų skaičiavimus, šiemet bus sukurtas bendrojo vidinio produkto 12% mažiau negu pernai, todėl

Čečėnijos prezidentas Džochar Dudaev su vyriausybės nariais stebi Čečėnijos nepriklausomybės trečiųjų metų parodą rugsėjo 6 d. sostinėje Grozny. Rusija Čečėniją laiko Rusijos Federacijos dalimi. Praėjusią savaitę smarkiai sustiprėjo kariavimas tarp Čečėnijos valdžios remėjų, kurie nori Čečėnijos nepriklausomybės, ir tų, kurie nori, kad Čečėnija būtų Rusijos Federacijos dalimi. Rusijos gynybos ministras Pavel Gračov įsakė pasienyje su Čečėnija esantiems Rusijos daliniams tučtuojau sustabdyti konfliktą, jei jis išsiplėstų už Čečėnijos ribų. Rusija remia Čečėnijos sukilėlių vadą.

Kovoti su korupcija — nelengva

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (LR) — Utenos rajono policijos komisariato salėje su visuomene susitiko Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas.

Atsakydamas į klausimą, kodėl, nepaisant visų pažadų, dabartinė šalies valdžia švaisto valstybės lėšas ne kiek ne prasciau negu ankstesnioji, jis pareiškė, kad pats atvažiavo į susitikimą su sena „Volga“. Bet „kaip žmogus sąjūsinas“, prispazino netrukus persėjęs į „Audi“. Jis pats asmeniškai buvęs prieš naujų automobilių pirkimą Seime, bet šį kartą nugalėjusi neilgam susivienijusių visų Seimo frakcijų atstovų nuomonė. Č. Juršėnas teigė apsiraminęs tik po to, kai senus automobilius buvo nutarta nemokamai perduoti pensinams, globos namams, invalidų draugijoms ir kitiems vargstantiems.

Anot Seimo pirmininko, Seimas jau nemažai nuveikė kuriant teisinę valstybę. Paruošta teismų reforma, parengti nauji baudžiamosios, administracinės teisės įstatymai. Sankcijos griežtėja, nusikaltėliams ir nusizengėjams atsakomybės išvengti darosi vis sunkiau.

Dauguma sunkių nusikaltimų susiję su privatizavimo procesu, turto dalybomis ir persidailijimu, teigė Č. Juršėnas. Su tokiu nusikalstamumu kovoti esą labai sunku, netgi Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui esą ne taip jau paprasta įtikinti įstatymų leidėjus, kad reikia griežinti kovą su korupcija, organizuoti nusikalstamumu. Ir visai ne todėl, kad Senate ar Kongrese sėdėtų mafiozai. Kovojant be atodairos prieš mafijos gruputes, gali nekaltai nukentėti ir padorūs piliečiai.

Seimo pirmininkas prisiminė Ryšių ir informatikos ministerijos vadovų privatizuotus medinius namelius Turnišėse. Kai vienam ministro pavaduotojui buvo pasiūlyta pasirinkti — ar gražinti namelį, ar palikti valdišką kėdę, tas ilgai negalvojęs: „Namelis man geriau“. Iš salės siunčiami rašteliai rodė, kad panašiai galvoja ir nemažai uteniškių. Paklaustas, ar jis pats prašyventų už

pranašauti didesnį šuolį pliuso link — rizikuoja.

100 litų per mėnesį, Seimo pirmininkas pasakė, jog surizikuotų, kadangi negeria ir nerūkio.

Seimo pirmininkas pasamprotavo, į kokius referendumus mielai eitų: dėl turto užsienyje gyvenantiems prieškarinės Lietuvos piliečiams sugrąžinimo, dėl žemės Lietuvoje pardavimo užsieniečiams, dėl neišlikusio turto kompensavimo.

Č. Juršėno nuomone, dešinieji iš LDDP reikalauja kaip tikri bolsėvikai — įvykdyti penkmetį per dvejus metus. Tačiau nesą ko skubėti — rinkimai neišvengiamai ateis, ir už LDDP, jeigu ji tikrai blogai šalį valdo, žmonės nebebalsuos. „Šiaip ar taip, nei aš, nei mano kolegos dėl to nesiskusime nei Anglijos karalienei, nei Rytams ar Vakarams“, baigdamas susitikimą pareiškė Seimo pirmininkas.

Visų prezidentų įamžinimas — valstybei svarbus

Vilnius, rugsėjo 7 d. (Elta) — Kai kuriose masinėse informacijos priemonėse pasirodė prieštarūnų pranešimų apie Lietuvos Respublikos prezidentų atminimo įamžinimą. Iš jų susidaro įspūdis, kad vienam teikiama daugiau reikšmės, kitam — ne tiek.

Ryšių su tuo prezidento Algirdo Brazauskos vyresnysis referentas Romas Gudaitis paskelbė tokį tekstą:

Dekretu sudarydamas Lietuvos Respublikos prezidentų atminimo įamžinimo komisiją, Algirdas Brazauskas vadovavosi nuostata, kad visų trijų Lietuvos prezidentų — Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus — tinkamas pagerbimas yra itin svarbus valstybės reikalas. Todėl jis įsipareigojo asmeniškai globoti šių darbų — atliktinų dabar, artimiausioje ateityje ir perspektyvoje — eigą. Komisijos darbe dalyvauja politinių partijų tiek Lietuvos, tiek išeivijoje, taip pat valstybinių institucijų atstovai.

Tinkamai įamžinti visų trijų prezidentų atminimą įmanoma per eilę metų suklestėjus valstybės ir visuomenės pastangomis. Tikimasi itin aktyvios mūsų brolių ir sesių išeivijoje

Lietuvos atstovai JT konferencijoje Kaire

New Yorkas, rugpjūčio 30 d. — Jungtinių Tautų sekretoriui ir Egipto misijai prie Jungtinių Tautų buvo pasiūstos diplomatinės notos dėl Lietuvos delegacijos sudėties Tarptautinėje Gyventojų ir Vystymosi konferencijoje, kuri įvyks Kaire, Egipte, rugsėjo 5-12 dienomis.

Delegacijai vadovauja Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministras Mindaugas Mikaila, dalyvaujant Statistikos departamento direktoriui Kestui Zaborskui, Statistikos departamento gyventojų statistikos tarnybos viršininkei Marijonai Karalienei ir Socialinės ir darbo apsaugos ministerijos šeimos klausimais viršininkei Aldonai Karčiūskienei. Pastarųjų dviejų delegacijų dalyvavimą finansuoja Jungtinių Tautų sekretoriatas bei Tarptautinis Gyventojų Institutas Vašingtone.

talkos. Svarbiausi darbai turėtų būti: gimtinių, atminimų vietų sutvarkymas, atminimo lentų, memorialinių kampečių ar muziejų steigimas, monografijų, atsiminimų, pašto ženklų leidyba, garbės vardų teikimas ir t.t.

Valstybės ir visuomenės rūpesčiu jau atidengtos A. Smetonos atminimo lentos Vilniuje ir Jelgavoje, galvojama apie gimtines ir dvaro Umknergės rajone sutvarkymą, monografijų ir atsiminimų išleidimą. Esama lėmimų ir vertų dėmesio pasiūlymų dėl A. Stulginskio tinkamo pagerbimo. Visuomenė yra inicijavusi visų trijų prezidentų paminklų atidengimą Kaune, Prezidentūros sodelyje.

Spalio pradžioje numatomas prezidento Kazio Griniaus perlaidojimas. Ceremonialas, jo eiga derinama su prezidento artimaisiais, išeivijos bendraminčiais, įvairių visuomenės sluoksnių atstovais. Perlaidojimas turėtų būti kuklus, bet deramai išreikšiantis Kazio Griniaus istorinį vaidmenį, nuveiktus darbus Lietuvos ir lietuvių tautos labui.

Visi čia suminėti ir nesuminėti darbai yra ilgalaikiai, vienodai svarbūs, objektyviai būtinai. Bet kokie konjunktūriniai vertinimai vadovaujantis siaurais politiniais interesais neatspindi tikrovės — nuodėdus ketinimo pagerbti šviesų trijų Lietuvos Respublikų prezidentų atminimą.

Jungtinės Tautos remia programas Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 24 d. (LR) — Patvirtintos šešios Lietuvos programos, kurias artimiausius dvejus metus finansuos Jungtinių Tautų švietimo iš kultūros organizacija UNESCO. Nuolatini Lietuvos atstovė prie UNESCO Ugnė Karvelis savo laisvėje praneša, kad bendra finansavimo suma sudarys 102,000 dolerių, rašo „Lietuvos rytas“.

Už šiuos pinigus gegužės mėnesį bus surengta konferencija „Neprievara ir tolerancija kintančioje Rytų Europoje“ (jai skirta 15,000 dol.), įvykis informacinis seminaras naujai pasiskirtiems Rytų Europos nacionalinių UNESCO komisijų darbuotojams (skirta 15,000 dol.), publikuojama „Lietuvos baroko istoriografija“ — XVII a. istorinių tekstų rinkinys (projektui skirta 6,000 dol.), iš dalies padengtos išlaidos Visuotinės istorijos 2 ir 3 tomams bendrojo lavinimo mokykloms (16,000 dol.). Po 25,000 dol. bus skirta Lietuvos folkloro ir dialektų garso ir vaizdo įrašų saugojimui, įrašymui bei publikavimui ir AIDS profilaktikai bei moterų seksualinei sveikatai — sociologiniams tyrimams, aparatūrai bei konferencijai.

AIDS centro direktorius Darius Čaplinkas, paklaustas, kodėl būtent jo programą UNESCO pasirinko finansavimui, papasakojo, kad ši organizacija į AIDS problemą žiūri kaip į galimybę daug ką pakeisti visuomenėje ir supranta, kad be savaikių ir rimtų priemonių situacija Lietuvoje gali tapti nevaldoma.

Gruodžio mėnesį Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija

išsiuntė į Paryžių 25 Lietuvos programos, prašančias šios autoritetingos organizacijos finansavimo, iš kurių 17 buvo užregistruota. UNESCO sąlyga — po dvejų metų reikia pateikti organizacijos būstinei smulkia finansinę ataskaitą su čekių kopijomis ir savo įvykdytos programos įvertinimą.

1995 metų LIFE tarptautinis teatro festivalis, išreikškus apgailestavimą, kad nėra galimybių skirti finansavimo, pripažintas oficialiu UNESCO pasaulio kultūros plėtros dešimtmečio renginiu ir gavo teisę naudotis Dešimtmečio ženklu. Tai pranešama Pasaulio dešimtmečio koordinatoriaus Anders Artwedson laisvėje. Ženklo naudojimo sąlyga — nuolat apie savo veiklą informuoti sekretoriata.

Tai pirmas kartas nuo įstojimo į UNESCO, kai Lietuvos organizacija gauna teisę naudoti ženkla. Ši naudojimosi teisė reiškia, kad renginio tikslai sutampa su UNESCO tikslais, siekti taikos ir žmonijos klestėjimo per tautų bendradarbiavimą švietimo, mokslo ir kultūros srityse. 1988 metais Jungtinės Tautos paskelbė Pasaulio kultūros plėtros dešimtmetį. Kiekvienais metais akcentuojamas dėmesys vis į kitą aspektą. Pavyzdžiui, šie metai pavadinti bendru kultūros ir vystymosi vardu, o 1995-ieji — kultūros ir žemės ūkio.

Lietuvos nacionalinio UNESCO komiteto programų koordinatore Elena Korkiškaitė sakė, kad teisę naudotis UNESCO vardu ir emblema Lietuvoje jau spalio mėnesį renginiui galės suteikti ir komitetas, esantis Vilniuje.

Lietuvoje esama žmogaus teisių pažeidimų

Vilnius, rugpjūčio 23 d. (BNS) — Iki vasario 1 d. Lietuva turi parengti pranešimą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui apie padėtį pilietinių ir politinių žmogaus teisių apsaugos srityje.

Pranešimas bus ruošiamas pagal 1966 m. Tarptautinį Pilietinių ir Politinių Teisių Pakta, prie kurio Lietuva prisijungė dar 1990 metais. Paktas kontroliuoja žmogaus teises prisijungusios šalyse, o vienas kontrolės būdų kaip tik yra tokių pranešimų svarstymas JT Žmogaus teisių komitete.

Vyriausybės rugpjūčio 18 d. potvarkiu pranešimui ruošti sudaryta speciali darbo grupė, kuriai vadovauja valstybės konsultantas tarptautinių santykių klausimais, Vilniaus universiteto Tarptautinės teisės katedros vedėjas Vilnas Vadapalas.

Pasak Vadapalo, pranešime atsišpindės bendra padėtis Lietuvoje, apsaugant pilietines ir politines žmogaus teises, taip pat naujai priimti ar panaikinti seni įstatymai, susiję su šiomis teisėmis.

Darbo grupės vadovas sako, kad Lietuvoje esama nemažai pilietinių ir politinių žmogaus teisių pažeidimų. Pavyzdžiui, tokių, kai žmogus susiduria su didele biurokratija, kai suminis pagal baudžiamąjį kodeksą labai ilgai laikomas iki teismo arba kankinamas, siekiant išgauti norimus parodymus.

Be to, neteisėta yra praktika, kai norintis emigruoti asmuo turi gauti valdžios leidimą, kai tuo tarpu jis turi teisę išvykti laisvai.

Vadapalas minėjo ir tai, kad neseniai Lietuva panaikino baudžiamąją atsakomybę už žmogaus teisių pažeidimus karo metu, nepaisydama, jog yra prisijungusi prie keturių 1949 m. Genevos konvencijų dėl karo aukų apsaugos.

Kaip teigiama faktą darbo grupės vadovas Vilnas Vadapalas paminėjo tai, kad iki šiol nėra vienas Lietuvos pilietis nėra kreipęsis į JT Žmogaus teisių komitetą dėl savo teisių pažeidimo.

Tokią galimybę numato papildomas Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių pakto protokolais, prie kurio Lietuva taip pat yra prisijungusi.

Kita vertus, sakė V. Vadapalas, žmonės paprasčiausiai nežino apie tokias galimybes arba stengiasi išspręsti problemas valstybės viduje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 8 d.: Švč. M. Marijos gimimas; Adrijonas, Adelė, Gerutis. Švč. M. Marijos Šiluvoje šventė. Lietuvos padėkos šventė, dekojant Dievui už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, minint, kad 1991 m. pasaulio tautos vėl pripažino Lietuvą nepriklausoma. Šią dieną 1930 m. Lietuvoje pradėta švęsti Tautos šventė, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto karūnavimui paminėti. Adomas Jakštas-Dambrauskas gimė 1860 metais.

Rugsėjo 9 d.: Šv. Petras Klaveras, kunigas, misionierius (1581-1654); Sergijus, Serapina, Ramunė, Vaidas, Vilius.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

TAUTOS ŠVENTĖS
MINĖJIMAI

Tautos šventės minėjimą šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., Kultūros centre rengia LB Detroito apylinkės valdyba. Minėjimas bus pradėtas dalyvavimu 10:30 v.r. šv. Mišiose Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Mišiose organizuotai dalyvaus ir „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokiniai. Po Mišių Kultūros centre bus rodomos vaizduojamosios iš šia vasarą Lietuvoje įvykusios Dainų ir Šokių šventės. Visi kviečiami atsilankyti.

Šv. Antano parapijos patalpose Rugsėjo 8-ji — Tautos šventė bus minima sekmadienį, rugsėjo 11 d. Šv. Antano Bažnyčioje 10:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už Lietuvos Laisvės kovotojus. Organizacijos šv. Mišiose dalyvauja su vėliavomis. Po Mišių parapijos salėje bus rodoma vaizduojamoji iš Lietuvos vykusios Tautinių šokių šventės. Parapijiečiai ir visuomenė kviečiami dalyvauti. Minėjimą rengia Šv. Antano parapija.

DR. K. GAŠKA
SUSIPAŽIŪSTA SU JAV
POLITIKAIŠ IR
RINKIMINIŲ PROCESU

Lietuvos Seimo narys dr. Kęstutis Gaška rugsėjo 2 d. susitiko su kandidatu į JAV Senatą Spence Abraham, buvusiu JAV viceprezidentu Dan Quayle patarėju. Susitikime buvo diskutuota Lietuvos ryšiai su jos kaimynais, karinio tranzito klausimai, energetika ir ekonominiai reikalai. Ilgesnis pasikalbėjimas vyko su Spence Abraham patarėju Rich Schlaff, 1991 metais Lietuvoje lydejusiu JAV viceprezidentą Dan Quayle. Pasikalbėjime dalyvavo ir „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės vedėjas Algis Zaprackas bei Michigano Respublikonų partijos finansų specialistė, kroatų kilmės Lil Simon. Šia proga dr. K. Gaška buvo supažindintas su rinkiminės būstinės veikla ir kaip JAV-se vykdomi rinkimai. Spence Abraham, buvęs Michigano Respublikonų partijos pirmininkas, yra žinomas rinkiminių kampanijų ir jų įgyvendinimų specialistas. Spence Abraham yra libaniečių kilmės; jo seneliai imigravo į JAV-es ir įsikūrė Lensingo apylinkėse.

PERRINKTA ALT S-GOS
VALDYBA

Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos 23 seime, rugsėjo 2-4 d. vykusiose Detroito, buvo perrinkta dr. Leono Kriaučiūno vadovaujama valdyba, kurią sudaro: dr. Leonas Kriaučiūnas, Stasys Briedis, Petras Buchas, dr. Laima Šimulienė ir Oskaras Kremeris. Suvažiavimo eiga buvo transliuojama per „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlę š.m. rugsėjo 6 d. Buvo perduotas dr. L. Kriaučiūno pranešimas apie

sėkmingą seimą ir padėka rengėjams bei kun. Viktorui Kriščiūnui už šv. Mišių auką ir pamokslą, prisimenant mirusius Tautinės s-gos narius. Pasikalbėjime su ambasadorium Anicetu Simučiu buvo prisiminti ankstyvesni visuomenininkai — Marija Sims, Juozas Bachunas, prel. Balkūnas, min. Sidzikauskas, amb. Stasys Lozoraitis, amb. Žadeikis, Antanas Mažeika, Indrė Damušytė, Algimantas Gureckas, Saulius Sužiedėlis. Ambasadorius Simutis priminė, kad šiomis dienomis jau turi būti atvykę naujas Jungtinių Tautų Lietuvos misijos ambasadorius Oskaras Jušys, o jis pasilieka specialiu patarėju.

Detroito ALT s-gos seimo rengimo komitetai sudarė: pirm. Mykolas Abarius ir nariai Eugenija Bulotienė, Algirdas Vaitiekaitis, Onutė Šadeikienė, Regina Juškaitė, Juozas Kinčius ir Mykolas Kizys.

„LAKŠTUTĖS“
GEGUŽINĖ DETROITE

Lietuvos muzikinių renginių firmos „Lakštutė“ gegužinė Detroito vyks šeštadienį, rugsėjo 17 d., 5 v. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Koncerto metu bus rodomi Lietuvos tautodailininkų sukurti tautiniai lininiai drabužiai, rengiamos parodos. Sastatą sudaro populiariausi kasmetinio Lietuvos televizijos naujų dainų konkurso „Dainuotojų motinai ir Lietuvai tėvynei“ laureatai, dainininkai ir ansambliai: Vilniaus etnografinis ansamblis, ansamblis „Tėviškė“, Kūrsėnų kaimo kapela, šokėjai „Studija R“. Kartu atvyksta tautodailininkės ir tautinių drabužių modeliotojos bei televizijos darbuotojų kūrybinė grupė. Koncertą Detroito globos LB Detroito apylinkės valdyba. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų prie lietuviškų parapijų.

GRAŽI ŠEIMOS ŠVENTĖ

Bronė Sukauskienė rugsėjo 3 d. šventė savo vardines ir 75-ji gimtadienį. Šia švente džiaugėsi vyras Antanas, sūnus Zigmas ir Rimgaudas, dukros Zita ir Marija, septyni vaikaičiai ir viena provaikaitė. Linkima ilgiausių metų sveikatos ir geros nuotaikos.

PUTNAM, CT

PASKUTINĖ VASAROS
ŠVENTĖ

Vakar baigėsi Putnamo Seserų ir tautininkų, pirmosios grupės, metinės rekolekcijos. Šiandien, Marijos Dangun Ėmimo (rugs.) 15 d.) ir sesers Olivetos 50 metų jubiliejaus šventė. Sesers Olivetos vienuolyno gyvenimo kelias — pasiaukojimo Dievui ir Žmogui yra labai svarbus ir įspūdingas. Kas paskatino pasirinkti tą, o ne kitą kelią? Iš kur ir kokie keliai atvedė?

Akimirką iš pernai rugpjūčio mėn. Worcesterio vykusio Lietuvos Vyčių seimo. Iš k. — Worcesterio miesto meras Levy, buv. CV pirm. Pranė Petkus, dvasios vadas kun. Juozas Anderlonis, William Kolecius ir Ed. Barkowski.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

IŠTRAUKOS IŠ PRANEŠIMŲ
81-ME SEIME

Evelyn Ozelis: Buvau prezidento pirmininkė 1993 m. vykusio Lietuvos Vyčių 80-jo seimo, kuriame trečiam terminui buvau išrinkta Centro valdybos pirmininkės pirmąją pavaduotoja.

„Margučio“ radijo programos vedėjo Petro Petručio pakviesta, pranešiau apie praėjusį seimą, Lietuvos Vyčių ir jų veiklą.

Lietuvos vyčiams atstovavau 1993 m. „Draugo“ metiniame bankete.

1993 m. rugsėjo 25 d. Vidurio Amerikos apygardos suvažiavime atstovavau Centro valdybai ir raginau narius dalyvauti Centro valdybos seimuose.

Atstovavau Centro valdybai konferencijoje, vykusioje Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, kurioje paskaita skaitė Valdas Adamkus.

Dalyvavau Lietuvos Vyčių garbės nario dr. Jokūbo Stuko laidotuvių.

Dalyvavau bankete — susitikime su Čikagoje apsilankiusiu Latvijos Respublikos prezidentu.

Agnes Mickūnas — protokolų sekretorė, dalyvavo visuose Centro valdybos posėdžiuose. Visų posėdžių protokolus išsiuntinėjo Centro valdybos ir Garbės nariams. Tvarė korespondenciją. Rūpinosi patalpomis Centro valdybos nariams 1993 m. spalio 15-16 d. dalyvavusiems Philadelphiaje vykusiam Centro valdybos posėdyje.

Robert A. Martin, Jr. — CV pirmininkės trečias pavaduotojas ir atstovas jaunimo reikalams. Dalyvavo visuose Centro valdybos posėdžiuose. Kartu su finansų sekretore dirbo, kad jaunimo kuopos gautų „Vyčių“ žurnalą. Leidiniai siunčiami kuopų pirmininkams, kurie žurnalą išplatina jaunimo tarpe. Kartu su seimo rengimo komitetu koordinavo jaunimo veiklą 81-me seime. Viena iš jaunųjų vyčių — Christine Cius buvo išrinkta atstovauti Lietuvos Vyčių jaunimui Pasaulio Jaunimo kongrese, šia vasarą vyksiamame Lietuvoje ir Anglijoje.

Petras Zansitis

Dorothy A. Banos — stipendijų komiteto pirmininkė pranešė, kad komitetas susirūšino su visomis kuopomis ir apygardų valdybomis, prašydama aukų. Korespondencijos ir raportai perduoti Centro v-bai.

DENVER, CO

SIEKIA AUKŠTESNIO
MOKSLO LAIPSNIŲ

Tesa Urbanaitė pradėjo Child Health Physician studijas Colorado universiteto Sveikatos mokslų centre. Tai trejų metų programa, suteikianti magistro laipsnį. Tesa buvo tarp 20 priimtųjų studentų, kai beveik iš 1,000 norinčių, tik 200 buvo išrinkti dėl interviu. Ši Physician Associate programa Colorado universitete yra tarp žymiausių Amerikoje ir vienintelė teikianti Magistro laipsnį vaikų specializacijoje. Šiuo metu Tesa atlieka vaikų priežiūros klinikinę praktiką įvairiose Colorado vietovėse. Tesa jau ankščiau Colorado universitete buvo įsigijusi ekonomijos B.A. laipsnį.

DIDĖJA RENGINIŲ
IŠLAIDOS

LB apylinkė yra pelno nesiekianti organizacija su nedideliais finansiniais ištekliais. Nuolat kylant kainoms, pradedame nerimti dėl galimų nuostolių. Įvairios išlaidos nuolat didėja. Pavyzdžiui, už mūsų dažnai nuomojamą Woman's Club salę daugelį metų mokėjome 100 dol. nuomos. Dabar ta nuoma pakilo iki 350 dol. Kalėdų eglutė ieškojome pigesnės salės, bet patyrėme, kad Woman's Club salė yra pigiausia. Jei šioje salėje, kaip iki šiol būdavo, susirenka arti 100 asmenų, mokėdami po 3-4 dol. kiekvienas, tai surinkta suma padengia tik salės nuomą. Kyla ir maisto paruošimas, brangsta ir mūsų biuletenio — „Žinio“ leidimo išlaidos. Naujai valdybai siūloma pasvarstyti ir nario mokesčio pakėlimą. Laukiama gerų pasiūlymų iš visų narių.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00 Foreign countries \$100.00 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Gautos aukos pasiūstos Centro v-bos išdėlioti. Aukos mažėja. Ne visos kuopos prisideda prie stipendijų programos. Finansinė parama būtina stipendijų programos tęsimui.

Eduardas V. Meilus, Jr. — „Vyčio“ redaktorius. Redaguoja žurnalą (pradedant 1993 m. gruodžio ir baigiant 1994 m. liepos-rugsėjo mėn.). Aktyviai dalyvavo trejuose CV posėdžiuose. Dalyvavo atskiruose posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomi „Vyčio“ pagerinimo reikalai. Aktyviai prisideda ir dalyvauja savo — Worcester, MA, 26 kuopos ir Naujosios Anglijos Vyčių veikloje.

Anna Klizas Wargo — Šv. Kazimiero kolegijos gildija. Specialus fondas buvo įsteigtas, nupirkimui naujų liturginių drabužių Pontifikalinei lietuvių kolegijai Romoje. Iki šiol šiam reikalui surinkta 4,975 dol. Aukos šv. Mišiomis buvo pasiūstos prel. Bartkui. Nuo 1993 m. rugpjūčio 30 d. iki 1994 m. birželio 30 d. buvo užrašyta 313 Mišių. Stipendijos buvo perduotos Kolegijos stipendijų fondui.

Pontifikalinei Lietuvių kolegijai iš Šv. Kazimiero gildijos fondo iki šiol pasiūsta 15,000 dol.

Vertė Regina Juškaitė

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) Tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6069 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais Tel. 708-434-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirm. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.v. - 12.
ketv. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts., Ill. Keltv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Lietuvių Fronto bičiulių stovyklos Dainavoje uždarymo dalyviai.

Nuotr. J. Urbono

VYTAUTO DIDŽIOJO DIENA

BALYS RAUGAS

Kasmet pasikartojančios mūsų tautinės šventės tarytum pinasi ir gražiažiedžių gėlių vainiką, mirguliuojančių mūsų tautos istorijos iškilesniais epizodais. Rugsėjo 8-oji, kai 1930-aisiais metais Lietuva puošnėmis iškilmėmis paminėjo Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto vainikavimo 500 metų sukaktį, tapo Lietuvos valstybės kalendorine Tautos diena ir Vytauto Didžiojo galybės simboliu. Taigi rugsėjo 8-oji yra prasmingas senosios Lietuvos kunigaikščių gadinės didingumo prisiminimas, keliantis lietuvių širdyje pasididžiavimą su pasigrožėjimu savąja prigimtimi. Ši diena visada žadino patriotizmą, gaivindama viltį į šviesesnį Lietuvos rytą, kviesdama kartu ir maldai už tėvynę, nes Vytauto Didžiojo vainikavimui buvo parinkta Šv. M. Marijos šventė.

Iš Vytauto Didžiojo laikų visada švytėjo kovos už nepriklausomą valstybę idealas, pasiukojanti meilė savajai žemei, kai žmonių papročiai puošėsi kilniausiomis savybėmis.

Ne čia vieta plačiau aptarti senosios Lietuvos istoriją, kupiną pastangų sujungti tautą ir darnią valstybę, ir apginti ją nuo plėšriųjų kaimynų. Tępsitinkime paminėjimu, jog ji savo nuostabią galybę viršūnę buvo pasiekusi Vytauto Didžiojo viešpatavimo laikotarpyje. Tada Lietuva buvo viena didžiausių Europos valstybių. Ir šandien besilankantis Europos miestuose su nuostaba gali pasigrožėti išstatytais viduramžių žemėlapiais, kur Lietuvos valstybės sienos nusitęsia nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Nors ir sakoma, kad istoriją rašo nugalėtojai, tačiau nugalėtojo Žalgirio kryžiuočių ordino metraščiai skelbia Vytauto Didžiojo laimėjimą, aptaria, pripažindami jam didžio karvedžio vardą. O Lietuvai jis paliko ir išdėmetiną liudijimą: po Žalgirio mūšio Salyno taikos darybose su kryžiuočiais jis tvirtai pabrėžė: „Prūsai — mano protėvių žemė, ir aš jos reikalauju iki pat Uosos, nes ji yra mano tėvų palikimas“.

Jeigu ne Vytauto Didžiojo kardas, tikriausiai ir lietuvių likimas būtų panašus į jotvingių bei prūsų.

Nepavyko apsisaugoti Lietuvai nuo lenkų pragaistingos įtakos. Pirmiausia Jogaila savo vedybomis Lietuvą sugimino su Lenkijos karaliskuoju sostu, o krikštas, atėjęs per Lenkiją, atvedė lenkomaniją į

parapijų klebonijas. Skaudžiai nukentėjo nuo lenkų ir pats Vytautas, kai 1430 metų pradžioje imperatorius Zigmantas jam pranešė, jog jis Vytautui paruošęs dvi karūnas (jam ir jo žmonai), ir karūnos pasiūstos į Vilnių vainikavimo dienai, t.y. rugsėjo 8, bet kelią pastoją ginkluotos lenkų kelių sargybos ir pasiuntinius sulaukė. Iškilmėms sukviesti kunigaikščiai ir kiti garbingi svečiai buvo paprašyti palaukti paskirtosios naujos vainikavimo dienos — rugsėjo 29-osios, šv. Mykolo šventės. Deja, karūna vis tiek neatvyko. Aštuoniasdešimties metų Vytautas Didysis, kaip sakoma istorijos puslapiuose, sunkiai išgyvendamas vainikavimo nesėkmę, grįždamas iš Vilniaus į Trakus nukrito nuo žirgo ir, neilgai sirgęs, spalio 30 d. mirė.

Povytautinė Lietuva, vis labiau ir labiau slinkdama Lenkijos įtakon, 1569 metais Liublino seime galutinai buvo įsiurbta į Lenkijos karalystę. Liublino akto pradžioje skelbiama: „Nuo šiandien Lenkijos karalija ir D.L. Kunigaikštija jau yra vienas nedašomas vienalytis kūnas, o taip pat vienalytė ir bendra Respublika, kuri iš dviejų valstybių ir dviejų tautų susijungė į vieną tautą ir vieną valstybę“ (LE, XVI, psl. 335).

Šioje nelemtoje sąjungoje Lietuva susilaukė Rusijos carinės okupacijos, prasidėjusios 1795 metais ir nusitęsusios net 121 metus.

Tačiau gal Visagalis valia lėmė, kad, netekus nepriklausomybės, tautinis samonin-gumas išsilaikė šiaudinės pastogės kaimiečio širdyje, visą priešpaudos laikotarpį rusendamas tautinės gyvybės liepsnele, kuri, svyruojanti dr. Jono Basanavičiaus „Aušrai“, virto gaivalinga tautinio atgimimo ugnimi. Vėl buvo išvysta senosios Lietuvos galybė, kai „Vytautas Didis plačiai viešpatavo“, pastebėtas gimtosios kalbos grožis, pajustas margaspalvių papročių patrauklumas, išgirstas dainų nepaprastas melodingumas, pamatytas liaudies meno turtingumas. Šitie mūsų dvasiniai lobiai atgaivino bei subrandino tautinį samoningumą ir tereikėjo dr. Vinco Kudirkos „Varpo“ skambtelėjimo-paraginimo į darbą „jos naudai“, kad būtų imtasi kardo ir ryžtasi kovai už Vasario 16-osios Lietuvą. Jos laisvę šį kartą gynė nauji Vytauto Didžiojo pulkai, kurių vadai švietėsi Vytauto Didžiojo karininkų aukštojoje mokykloje, o vienintelis Lietuvos

Vytauto Didžiojo paminklas Kaune.

universitetas Kaune pavadintas Vytauto Didžiojo vardu, išleista net 10 rūšių Vytauto Didžiojo ordinų ir medalių.

1930-aisiais metais, su didžiu iškilmingumu paminėjus Vytauto Didžiojo vainikavimo 500 metų jubiliejų ir Vytauto Didžiojo portretui su garbės palyda apkeliautus Lietuvą, Tėvynę pasipuošę gausiais Vytauto Didžiojo paminklais — Lietuvos laisvės simboliais.

Bolševikinė okupacija juos sunaikino, o priegaučiai kartai klastingai skiepijo „plačiosios tėvynės“ sąvoką su „begalinė meile tarybinei laudžiai“. Todėl šiandien, Lietuvai laisvę atgavus, valstybingumo sąvoka yra gan svetimas dalykas. Tačiau Lietuvoje Vytauto Didžiojo paminklai baigiami atstatyti, ir įvairiomis progomis organizacijos renkasi prie jų pasisemti dvasinių jėgų. Dabar ties lietuvis, slegiamas nelengvu ekonominiu rūpesčiu, tiki ir Lietuvos šviesų rytą, nors ir pasigirsta, pvz., kaip Kremliaus augantinio filosofo Arvydo Juozaičio aimanas: „Mūsų kūnus ir sielas vėžes traukinys į rytus, staiga pasuko į vakarus. Tai tragedija“. Bet niekas nebesustabdydys Lietuvos poslinkio į Vakarų laisvasias demokratijas: Lietuva priklauso Vakarams.

Užsienio lietuvių savo širdimi, ypač didžiųjų Tautos švenčių metu, visada stengiasi būti su Lietuva. Ir Vytauto Didžiojo dienos gaivinančiai paveikti pa-

maštomie apie mūsų tėvų senąją tėvynę, kartu susirūpiname ir savo ateitimi, savo tautiniu išlikimu, kuriam tikriausias bei realus kelias yra lietuvių bendruomenė, vykianti lietuvių Chartos nuorodą, „kad amžinai gyventume“, kai lietuviškas žodis su dainos skambesiu lydis kiekvieną mūsų sūnų ir dukrą, kai atmintį stiprins ir gaivins mūsų tėvų šalies gražioji istorija, perpinta didžiais žygiais, pergalem, aplaistyta krauju, kancionimis dėl laisvės ir svetimųjų atneštu skausmu. Šitaip auginamų užsienio lietuvių naujųjų kartų širdyse gyvena sentimentas tėvų kilmės kraštui. O tai pagelbės mūsų vaikams ryžtinga valia žengti į šviesesnio gyvenimo — mokslo labirintus, neužmirštant ir lietuviškos kultūros bei jos tradicijų puoselėjimo. Šitaip subrandintus, mūsų būsimosios kartos tikriausiai bus palaima ir gyvenamajam kraštui — Amerikai. Ar tos viltys pasiteisins, daug priklausys ir nuo mūsų visų rūpesčių liuanistiniu švietimu, kurio mokyklos durys atsivers tuoj po Vytauto Didžiojo — rugsėjo 8-osios minėjimo.

• Prez. Woodrow Wilson 1914 m. rugpjūčio 18 d. paskelbė Ameriką neutralia valstybe, tikėdamasis, kad tuo būdu ją apsaugos nuo įsivėlimo į Pirmąjį pasaulinį karą.

SEPTYNIOLIKMEČIO LIETUVOS PIAMĖ TO PERGALĖ JAV

Po įtemptos kovos tarp talentingiausių pasaulio menininkų Interlochen, MI, Amerikos menų mokykloje, vienu iš 18 laureatų tapo lietuvis Andrius Žlabys. Šią žinią išplatino Amerikos spauda, o Andriaus tėvams Lietuvoje buvo atsiųsti sveikinimai iš menų stovyklos.

Interlochen — tai aštuonių savaitių menų stovykla, kur 1,500 studentų iš visų 50 JAV valstijų ir 32 pasaulio šalių 67 kartą atvyko studijuoti muzikos, teatro, šokio ir vizualinių menų. Konkursas į stovyklą labai griežtas, ten gali studijuoti tik talentingiausieji. Andrius buvo priimtas išklaušius jo skambinimo įrašus. Su jaunuoliais dirba žymiausi pasaulio pedagogai. Andrius džiaugiasi, kad lanko Laurence Marton, Glenn Gould bendramokslis, pamokas. Šiemet tarp 120 pianistų laureatais tapo penki.

Kaip rašo spauda, konkurso laimėjimas reiškia didžiausią garbę. Sekmadienį A. Žlabys kartu su Pasaulio jaunimo simfoniniu orkestru atliks L. van Beethoveno Trečiąjį koncertą fortepionui su orkestru laureatų koncerte.

Andriaus Žlabio keliuonė į Ameriką ir stovyklos mokesčių apmokėjimą lietuvis verslininkas Morkus Mitrius, garsus meno mecenavimu, kuris paprašė Lietuvoje surasti talentingą vaiką, galintį atstovauti šaliai.

Čiurlionio menų gimnazija padėjo gauti vizą ir apmokėjo susirašinėjimo išlaidas.

Andrių Žlabį gimnazijos direktorius apibūdino kaip reto talento berniuką, išsiskiriantį visų pirma draugiškumu ir kultūra. Jis yra natūraliai atsidavęs muzikai ir gali tarti savo žodį ja interpretuojant. Šiemet baigusiam gimnaziją septyniolikmečiui buvo sudarytos sąlygos pirmą laiką išlaikyti stojamuosius egzaminus į Lietuvos muzikos akademiją, tačiau Amerikoje jam pavyko gauti stipendiją studijuoti Interlochen menų akademijoje, kur mokesčiai už mokslo metus kainuoja 28,000 dolerių.

A. Žlabys iš savo bendramokslų išsiskiria ir žinimomis apie Vilniaus vargonus, neišbandytas vargonais gali groti nerepetaš, kuo šiemet nustebino klausytojus Švedijoje.

Interlochen menų centre yra menų akademija, menų stovykla su žymiausia ir seniausia pasaulyje vasaros menų programa ir radijo stotis.

(„Lietuvos rytas“, 08.12)

Danutė Bindokienė

Švęskime tautiečių, ne Tautos šventę

Šventės, kaip žmonės — gimsta, gyvena ir miršta. Reikalui iškilus ar progoms atsiradus, įkuriama naujos, o senosios praranda pirminę svarbą. Aplamai svarbiosios religinės šventės (ne vien krikščioniškosios) švenčiamos pasauliniu mastu, kai tuo tarpu tautinės apjungia vienos valstybės gyventojus.

Rugsėjo 8-oji, arba Tautos šventė, buvo labai reikšminga užsienio lietuviams, sąžiningai ją šventusiems visur, kur tik likimo vėjai juos nupūtė po II pasaulinio karo. Okupacijos metais Tautos šventė (kaip ir kitos tautinės šventės) komunistinio režimo Lietuvoje buvo uždrausta. Dabar ji vėl grįžo į pagarbą vietą, nors, manome, ilgainiui turės konkuruoti su Valstybės diena, pažymintia Mindaugo krikštą ir vainikavimą Lietuvos karaliumi.

Tautos šventė Lietuvoje įsteigta 1930 metais, minint 500 metų sukaktį nuo Vytauto Didžiojo mirties. Tie metai oficialiai pavadinti Vytauto Didžiojo metais, o rugsėjo 8-ajai, turėjusiai būti mūsų labiausiai pasižymėjusio valdovo vainikavimo karaliumi diena, suteiktas Tautos šventės vardas. Deja, vainikavimo iškilmės — dėl kaimynų lenkų pastangų jas su-trukdyti — neįvyko. Vainikavimo datą atidėjus vėlesniam laikui, Vytautas Didysis mirė ir taip pasiliko istorijos puslapiuose tik kaip Didysis Lietuvos Kunigaikštis. Vadinasi, ano meto lenkų ponai pasiekė savo svarbiausią tikslą: ne karališkojo vainiko pagrobimą, o sugėbimą įtikinti lietuvių kilmin-guosius ir ilgainiui visą tautą, jog Lietuva kažkaip yra žemesnio lygio valstybė — tik kunigaikštija (tiesa, „didžioji“) tuolaikinių karalysčių tarpe, nepaisant, kad Lietuva du kartus krikščioniškojo pasaulio valdovų ir paties popiežiaus buvo pripažinta karalyste: pirmą kartą karūną suteikiant Mindaugui, antrą — Vytautui pora šimtmečių vėliau. Jeigu Vytautui neteko jos dėvėti, tai tik techniškas reikalas, o pagrindinis — kad ji jau buvo jam paskirta. Verta prisiminti, jog dar prieš Žalgirio mūšį, įvykusį 1410 m., Liuksemburgo karalius Sigismundas siūlė Vytautui karaliaus vainiką, tačiau tuo metu geri santykiai su pusbroliu Jogaila atrodė svarbesni,

o, be to, reikėjo sąjungininkų prieš bendrus priešus kryžiuočius. Tą pasiūlymą Sigismundas vėl turėjo pakartoti 1429 m. Lucko suvažiavimu, kad Vytautas pagaliau sutiktų vainikuotis Lietuvos karaliumi.

Tautos švenčių proga mėgstama didžiuliais garbinga Lietuvos praeitimi, būtinai pabrėžiant, kad lietuvių žemės tęsiasi nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Nedaug iš tos viduramžių Europos galybės šiandien beliko — tik mažas kšnelis žemės, išpraustas tarp didžiųjų kaimynų, jų godžiais žvilgsniais nuolat varstomas. Tačiau liko lietuviams gera dalis ano, istorijos šimtmečiais galingsnių ir suktiesnių kaimynų įkalto, menkavertiškumo, svetimiešiams pataikavimo, o savųjų nuvertinimo. Ir tą savo istorijos gudų palikimą išsivežėme į tolimus kraštus, kur jis nedingo svetimų kultūrų įtakoje, bet tvyro mums ant pečių lyg girnų akmuo...

Išmokę iš istorinių pralaimėjimų pasidaryti tautinės šventės, esame linkę vertiau skųstis savo dalia (retėja mūsų gretos, jaunosios kartos nuėjo pas svetimuosius, atsisakė savo gimtosios kalbos, kultūrinės-visuomeninės veiklos, net lietuvių vardą), dar vis neįstengdami tvirtai suremti pečius ir bendromis pastangomis gelbėti tai, kas dar mums liko. Mes vis dar neišmokame vertinti savo veiklos variklį, kurie metu metuais dirba organizacijų valdybose, kuria lietuviškos centrus, moko lietuviškose mokyklose, bendradarbiauja savoje spaudoje ir be jokio atlyginimo atlieka daugybę kitų darbų, be kurių išsivija (kaip vis dar mėgstame sakyti) seniai būtų ne tik nudžiūvusi, bet ir nutrupėjusi Lietuvos medžio šaka.

Tik tų pasiaukojančių lietuvių švyturys netekė, suprantame jų tikrąją vertę. Todėl ir siūlome šios Tautos šventės proga, užuot sakę įprastines prakalbas apie Vytauto Didžiojo nuopelnus ir lenkų klastą, švęsti savo veiklų, užsiansąžaušius Lietuvos bei lietuvių labui, tautiečių pastangas. Paplokime jiems per petį, pasakykime įvertinimo žodį, leis-kime jiems žinoti, kad esame dėkingi už darbą ir pasi-aukojimą. Tuomet ir Tautos šventei suteiksime naują, daug tikslesnę prasmę.

LIETUVIŲ TAUTOS ANTIOKUPACINĖ REZISTENCIJA (1940–1990)

ALGIMANTAS LIEKIS

8

Komitetas savo dokumentuose reikalavo paskelbti Šiaurės Europą, pirmiausia Baltijos valstybes, laisvomis nuo atominių ginklų, išvesti sovietų kariuomenę iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir atkurti Baltijos valstybių nepriklausomybę. Būdinga, kad sovietijos kraštų disidentai pirmiausia žiūrėjo, kas juos vienija, o ne kas skiria. O vienijo — tai laisvės, demokratijos, geresnio gyvenimo savo tautos siekimas, kad, tik remdami vieni kitus, greičiau įgyvendins ir asmeninius, ir savo tautos lūkesčius.

Kaip ir antinacinės, taip ir antisovietinės neginkluotos rezistencijos vienas svarbiausių veiklos barų buvo pogrindinė spauda. Visi rezistenciniai susivienijimai vienaip ar kitaip prisidėjo prie pogrindinės spaudos — dėl bendradarbiavimo ir už jos platinimą sovietiniais metais buvo kaltinama vos ne 80% nuteistųjų lietuvių patriotų. Kovojančios Lietuvos pogrindinė spauda buvo pati gausiausia iš visų sovietų okupuotų kraštų. Pavyzdžiui, 1976 m. ejo 8 pogrindiniai periodiniai leidiniai, 1979 m. — 14, 1982 m. — 13 ir t.t. Ir „stagnacijos metais“ per metus jų apimtis vidutiniškai siekdavo po 2,5 - 3,0 tūkst. mašinrašio puslapių, neskaitant dar išleidžiamų knygų, brošiūrų, atsisaukimų. O viso nuo 1944 m. iki

Nepriklausomybės atkūrimo pogrindyje parengta ir išleista apie 3,0 tūkst. pavadinimų leidinių. Ypač plačiai buvo žinomi periodiniai: „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“ (ėjusi nuo 1972 m.), „Aušra“ (nuo 1975 m.), „Dievas ir Tėvynė“ (nuo 1976 m.), „Varpas“, „Laisvės šauklys“ (nuo 1976 m.), „Rūpintojėlis“ (nuo 1977 m.), „Vytis“ (nuo 1979 m.), „Pastogė“ (nuo 1978 m.), „Alma mater“ (nuo 1979 m.), „Tautos kelias“ (nuo 1980 m.), „Blaivybėje — jėga“ (nuo 1981 m.), „Perspektyvos“ (nuo 1978 m.) ir daugelis kitų. Minimieji kiti pogrindiniai leidiniai skyrėsi kai kuriais ideologiniais, politiniais aspektais, bet visus juos vienijo bendras tikslas — atkurti nepriklausomą, demokratinę Lietuvos valstybę, garantuoti žmogaus teises ir laisves. Tad ir KGB buvo nesvarbu, kas ir kokius leidinius rengė ir platino, visus vienodai persekiojo ir teisė. Viesiems paprastai skirdavo nuo 2 iki 12 m. kalėjimo, lagerio, tremties. Vos tik pradėjo plisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“, 1979 m. liepos 5 d. jei jau buvo iškelta byla Nr. 345, vėliau aprėpusi daug kitų bylų — dėl „Kronikos“ dauginimo, platinimo ir pan. Iš viso pagal šią bylą buvo tardyta arti 500 žmonių, arti trijų dešimčių nuteista. Daug buvo tardyta, nuteista už „Perspektyvų“, „Laisvės šauklio“, „Alma mater“ ir kitų pogrindinių leidinių rengimą ir platinimą. Kaip ir pokario metais, daugelio leidinių buvo labai maži tiražai, tačiau dažnas juos perrašydavo ar padaugindavo; iš kitos pusės, tokie leidiniai, kaip „Lietuvos katalikų kronika“, „Aušra“, „Alma mater“ ir kai kurie kiti, slapta būdavo persiunčiami į Vakarus, o ten išleidžiami tų leidinių komplektai, nuolat skelbiama apie juos per „Amerikos balso“, „Laisvosios Europos“ ir kitas radijo stotis. Tokiu būdu apie

pogrindinę spaudą, jos keliamas problemas žinojo daugelis ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse.

Viena pagrindinių neginkluoto pogrindžio spaudoje keliamų problemų buvo Lietuvos nepriklausomybės ir Lietuvos valstybingumo atkūrimo idėja ir jos gynimas. Nuo 1972 m. rezistenciniuose leidiniuose skelbti slap-tieji SSSR - Vokietijos 1939 m. protokolai, įrodoma Lietuvos ir kitų Baltijos šalių neginėtiną teisę būti nepriklausomis respublikomis. Kurį laiką „Perspektyvos“ propagavo judėjimą už Lietuvos išstojimą iš TSRS — masinio sąjūdžio organizavimą. O „išstoti“ siūlė ir visus Respublikos vadovaujančius postus paskiriant nepriklausomos Lietuvos idėjai ištikimus žmones, iš tokių pat žmonių sudarant Aukščiausiąją tarybą. Siūlyta, kad reikia LKP paversti nepriklausoma nuo TSKP. Sovietų sąjunga laikėsi ant trijų „dramblių“ — TSKP, KGB ir sovietinės armijos. Pakirtus kojas bent vienam jų, buvo galima tikėtis didesnės tikimybės atgauti ir Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau praktiškai įgyvendinti savarankiškos LKP idėja (tarp jos kūrėjų ir įgyvendintojų teko būti ir šių eilučių autoriui) tapo labiau įmanoma tik Sovietų sąjungoje prasidėjus vadinamajai pertvarkai. Iki tol net mažiausia TSKP kritika buvo tolygu antivalstybiniam nusikaltimui. Pagaliau 1989 m. pabaigoje Lietuva pirmoji Sovietų sąjungoje sukūrė savarankiškos LKP, kuri, nors netapo kovos už nepriklausomybę vadu, tačiau ir nebuvo priešinga tai kovai. Kitaip sakant, rezistencinis, disidentinis judėjimas tarp tariamų Lietuvos komunistų buvo didžiausias iš visos sovietijos. Pasiteisino po Stalino mirties taktika, kad juo daugiau lietuvių stotų į TSKP.

Buvo daug ir kitų nepriklausomybės atkūrimo

variantų, tačiau priešingai negu partizaninėje spaudoje nebetikėta Vakarų valstybių išvadavimu. Šiek tiek dar vilčių deta į tarptautines organizacijas, pirmiausia Jungtines Tautas.

Kita, ne mažiau pogrindžio spaudoje nagrinėta, tema buvo žmogaus teisių ir laisvių gynimas, ypač minties, sąžinės ir religijos laisvės; laisvės skelbti savo religiją, tikėjimą ir pan. Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų teisių gynimui praktiškai buvo skiriama beveik visi „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ numeriai.

Pogrindžio spauda buvo ir savotiškas KGB vykdytų kratų, areštų, teismų ir kalinimų metraštis, rašytas pačių kaltinamųjų, liudininkų, draugų ir pažįstamų. Pogrindžio spauda, gindama žmonių teises ir laisves, gynė ir visos lietuvių tautos laisvę ir teisę, teisę pačiai rinktis valstybinę santvarką.

Visa pogrindžio spauda daug dėmesio skyrė lietuvių kalbos puoselėjimo, gynimo, lietuviškų mokyklų klausimams. Apskritai, pogrindžio spaudoje nagrinėjamos problemos sutapo su temis problemomis, kurias sprendė lietuvių tauta. Pogrindžio spauda, patekusi į Vakarus, ne tik žadino domėjimąsi pavergtą Lietuvą, bet ir padėjo geriau pažinti Sovietų sąjungą, jos dviveidiškumą, o tuo pačiu vis geriau suvokti lietuvių tautos siekį — atkurti savo nepriklausomą valstybę. Ir kad jis buvo įgyvendintas, tai nuopelnas tų šimtų tūkstančių mūsų tautos sūnų ir dukrų, kovojusių kova, nežinojusią paliaubų.

(Pabaiga)

JAV LB XIV TARYBA RINKS VADOVYBĘ

ANTANAS JUODVALKIS

LB Krašto Taryba renkama trejiems metams. Naujai išrinktos Tarybos pirmojoje sesijoje išrenkamas Tarybos prezidentas bent iš trijų narių (istatų #20), kurie, pasiskirstę pareigomis, vadovauja LB Tarybos darbams. Šių metų LB Tarybos rinkimuose dalyvavo mažiausias balsuotojų skaičius – 5,815 asmenys. Gali būti, kad įtakos turėjo sensantys ir į amžinybę iškeliamieji aktyvieji bendruomenininkai, o jaunimas nesiskubina jungtis į lietuviškas išlaikymas. Nėra abejonės, kad šios priežastys turėjo lemiamos įtakos balsuotojų skaičiui.

Dėl mažo balsuotojų skaičiaus priežasčių reikėtų pasidairyti ir kitur. Iškilę nesutarimai pačioje JAV LB vadovybėje (valdybos ir Tarybos prez.) bei santykiai su PLB valdyba galėjo atsiliepti ir balsuotojų skaičiui. Bet, nemanau, kad minėtos priežastys lemiamai paveikė 50 metų kovojusius lietuvių. Neatmesnini ir pasikeitę mūsų santykiai su Lietuva. Grįžus į valdžią buvusiems komunistams ir įsitvirtinusiems Lietuvos vyriausybės bei krašto ūkyje, tęsiama komunistų laikų praktika. Pilietybės nepripažinimas, negražinimas turėtų nuosavybių, o buvusių ir iš dalies dabartinių mūsų veikėjų talkininkavimas „brazauskininkams“, galėjo turėti įtakos ir į balsuotojų sumažėjimą. Ta matome ir iš mažo užsienio lietuvių dalyvavimo referendumo balsavime.

Kaip ten bebūtų, JAV LB Taryba yra išrinkta ir jos nariai ruošiasi dalyvauti sparčiai artėjančiam (rugsėjo 17-18 d.) LB tarybos suvažiavime. Spaudoje jau pasirodė nemažai komentarų, aptarimų ir siūlymų ateities veiklai. Skelbiama darbotvarkė yra labai plati ir įvairi, o laikas ribotas. Žinoma, pirmiausia reiks išsirinkti naują vadovybę: Tarybos prezidentą ir Krašto valdybos pirmininką bei visą valdybą. Apie Tarybos prezidentą iki šiol niekas neužsiminė ir kandidatatai dar nepasiskelbė, nors tai yra svarbi LB institucija, lygintina su Pasaulio Lietuvių bendruomenės seimu.

I LB Krašto valdybos pirmininkus vienas kandidatas pasiskelbė ir pasikalbėjimo metu („Draugas“, 1994.IX.3 d.) pasisakė išeivijos tolimesnės veiklos, išpareigojimų ir tautos Lietuvai klausimais. Pasiškelbęs kandidatas į LB Krašto valdybos pirmininkus yra gerai žinomas aktyvus bendruomeni-

ninkas, dar tebeįeinantis Tarybos prezidento pirmininko pareigas – Vytautas Kamantas. Vytautas yra pačiame amžiaus stiprumo, energingas, ištvermingas, visą savo gyvenimą dalyvavo lietuviškoje veikloje ir jo įvairias LB vadovybėje pareigas, jų tarpe dvi kadencijas PLB pirmininkas (1978-88 m.).

Man prisimena įvykis iš PLB valdybos rinkimų 1978 m. seime. Išėjus į pensiją, 1976 m. persikėlėme gyventi į Čikagos Marquette Parko lietuvių telkinį, įsijungiau tarp kitų ir į Lietuvių fondo veiklą, kur susipažinau su Vytautu ir rasdavom bendrą kalbą. 1978 m. sušaukta PLB seime, Toronte, Vytautas kandidavo į valdybą ir pakvietė mane kandidatuoti. Turėdamas laiko ir energijos, sutikau, nes LB veikloje aktyviai dalyvavau ankstesnėje gyvenvietėje. Vytauto Kamanto pateiktas kandidatų sąrašas laimėjo. Tuo metu nebuvo atskirai renkamas valdybos pirmininkas, bet išrinktieji pasiskirstydavo pareigomis. Nors žinojome, kad Vytautą rinksime pirmininku, bet formaliai dar nebuvo pareigomis pasiskirstę, o banketo metu Vytautas Kamantas buvo pristatytas, kaip naujasis PLB valdybos pirmininkas. Man tai nepatiko. Rytų dienos pirmajame darbo posėdyje, paprašęs balso, padėjau seimo nariams už parodytą pasitikėjimą ir pranešiau, kad iš valdybos pasitraukiu, nes dar be posėdžio kažkas išrinko valdybos pirmininką. Susidarė nelabai maloni situacija ir čia Vytautas parodė politinę išmintį bei drasą. Atsišaukęs viešai atsiprašė, pakvietė pasilikti valdyboje ir toliau dirbti lietuviškos išlaikymo darba. Tai padaryti ne kiekvienas ryžtams, o dažniausiai nekreipiamės dėmesio į kitų nuomones.

Ir taip sėkmingai išbuvome kartu visą penkerių metų kadenciją, nors kai kuriais klausimais ir susikryžiuodavo nuomonės, bet „jo taktas ir įžvalga sudarė tinkamą darbui atmosferą.“

Dabartinio meto išeivijos veikloje, pūstiojant šaltiems tarpusavio veiklos vėjams, Vytauto Kamanto kandidatūra ir pirmininkus būtų geras pasirinkimas ir apjungtu bepolitikuojančius LB vadovus. Darnesniau LB darbui, būtų tikslinga pakviesti į valdybą ir pralaimėjusį kandidatą. Tokiu būdu būtų išvengta trinties ir laimėtų visa Lietuvių bendruomenė.

75 metų vienuoliško gyvenimo jubiliejų atšventusi seselė Perpetua su savo buvusiomis mokinėmis: B. Motūzaite ir I. Paliokaite.

Nuotr. D. Tijiūnelio

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Didžioji Vokietijos spauda politinių žinių dalyje sutrumpintai išspausdino Lietuvos intelektualų atsišaukimą dėl pavojingos karinės padėties Karaliaučiaus apygardoje. Pasiūsdami vokiečių spaudos agentūros (DPA) pranešimu iš Vilniaus, dienraštiai rašė, kad Lietuvos intelektualai Karaliaučiaus srityje mato militarinę grėsmę ne tik Lietuvai, bet visai vidurio Europai, Skandinavijai. Atsišaukimą pasirašė 122 Lietuvos politikai, rašytojai, menininkai, jų tarpe taip pat buvęs Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis. Vokiečių spauda pažymėjo, kad šis atsišaukimas pasirašytas ryšium su vedamais pasitarimais dėl karinio tranzito iš Karaliaučiaus per Lietuvos teritoriją.

300 g. plutonio 239 (plutonis – žiūr. LE XXIII t. psl. 172) Vokietijos muitininkai rado pas tris Maskvos – Miuncheno „Lufthansos“ skrydžio keleivius. Rugsėjo 13 d. rytinėse žiniose Vokietijos radijas (Stuttgart) pranešė, kad plutonis reikalingas atominės bombos gamybai ir spėjama, kad jis yra iš Lietuvos. Dar toliau nujė rugsėjo 14 d. vokiškas savaitraštis „Bild am Sonntag“ (tiražas 2,5 mil. egz.) prie plataus straipsnio išspausdindamas Ignalinos jėgainės nuotrauką su priedais „Ignalina-Litauen“. Visi keliai veda į Rusiją, tačiau Maskva neigia plutonio kilimą, mesdama kaltę kitoms NVS valstybėms, nors tame lektuve skrido Rusijos atominės energetikos vicemin. V. Siderenko. Jau ne pirmą kartą ši, atominės bombos gamybai reikalinga medžiaga yra susekama Vokietijoje, tad visiškai suprantamas vyriausybės rūpestis, kadangi bomba gali patekti į teroristines Raudonosios armijos frakcijos organizacijos narių eiles, išreikalaujančias vyriausybę išleisti į kalėjimų įkalintus organizacijos narius bei prievartauti atominę bombą vyriausybę. Du didelius sprogtinius įvykius

PATAIKAVIMAS JELCINIUI?

Vilniuje Anglijos premjero John Major vizito metu, kaip rašo „Lietuvos rytas“ rugpj. 4 d. laidoje, buvo kalbama ir dėl Karaliaučiaus srities problemų. Baltijos šalių premjerai dar kartą pareiškė susirūpinimą dėl tos srities militarizavimo. Tačiau po pasitarimų įvykusioje konferencijoje spaudai, buvo vengiama vadinti „tranzitą kariniu“, nors iš konteksto buvo aišku, kad kalbama apie karinį tranzitą į Karaliaučius. John Major pasisakė už reikalą susitarti su Rusija, teigdamas, „kad tai svarbu ne tik Lietuvai, bet ir visai Rytų ir Vidurio Europai. Bet vengė pasisakyti apie Karaliaučiaus srities demilitarizavimą“. (V.R.)

teko stebėti Vokietijos televizijoje – tai Europos lengvosios atletikos pirmenybės Suomijos sostinėje bei pasaulines vyrų krepšinio pirmenybes Toronte ir Hamiltone. Abejose varžybose vokiečiai komentatoriai minėjo Lietuvos vardą, nors pvz., krepšinio pirmenybėse mūsų valstybė nebuvo atstovaujama. Tam pasitarnavo „Dream Team“ treneris Nelson. Vokietis komentatorius pasakė, kad jis Rytų Europoje atrado dvi žvaigždes Arvydą Saboną ir Šarūną Marčiulionį. Amerikietis jau Seulo olimpiadoje į lietuvių atkreipė dėmesį, į pačią Lietuvos rinktinę. Dabar jis stengiasi įsitvirtinti į Kinijos rinktinės eiles. Manding, lietuvių buvo galima iškviešti į Vakarus, tačiau yra negalimybė perkelti kiniečius į Vakarus.

Lengvosios atletikos pirmeny-

„KANKLĖS“ KONCERTUOJA 1994 metais

Rugsėjo mėn.

7 d.

10 d.

10 d. 10:30 val. ryto

11 d. 3:00 val. p.p.

14 d.

14 d.

17 d. 11 val. ryto

17 d. 1:00 val. p.p.

18 d. 6:00 val. p.p.

23 d. 4:00 val. p.p.

27 d.

29 d.

Spalio mėn.

1 d.

2 d.

4 d.

8 d.

Maršrutą tvarko Lithuanian Cultural Connection, Inc., Pranė Štutienė, tel: 312-238-1536, fax, 312-238-3234.

*Čikagos Illinois universitete, rektorius priėmė svečius mokslininkams
*Čikagos liutuanistinėje mokykloje vaikams, mokslo metų pradžios proga
*Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišijų metu gieda solistė Regina Šilinskaitė
*Jaunimo centre – didžioji salė
*OMAHA, NE Emmy Gifford Children's Theatre, rengia Genesis Communications Adv. Agency
*Omaha, NE universitete, Music of the People pamokos
*Hot Springs, AK Šv. Mykolo bažnyčioje dalyvauja „KANKLĖS“ trio
*„Leiskit jėvyne“ radijo valandėlės 18 m. suaktyvės proga parapijos salėje
*Sunny Hills, FL Liet. Bendr. parapijos salėje
*St. Petersburg, FL rengia LCC, Inc., Amerikos Lietuvių klube
*Daytona Beach, FL rengia Liet. Bendr., parapijos salėje
*Washington, D.C. rengia Lietuvos Respublikos Ambasada, ambasadoje

*Baltimore, MD rengia Lietuvių klubas
*Kearney, N.J. rengia Americans for Independent Lithuania
*Hartford, CT rengia A.P.P.E.
*Rochester, N.Y.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarėja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestuose. Sinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE

PIGIAI PARDUODAMA: kopėčios, ilgos ir trumpos, pikniko stalas su skėčiu ir 3 suolais; valg. stalas, lovos angalis su lentynėle-spintelė; sofa-lova; svetainės stalielis; lentynėlė, spintelės, susukamos užuolaidos, verandai ar langams; mot. tautinis kostumas (10-12 dydis); mašinėlės su šviesomis; kalakuto pjautymo lenta; stiklainiai vakavimui; vyr. slidės ir pačiūžos; sniego kastuvai; „dehumidifier“. Skambinti po 5 val. p.p., tel. 708-423-4743.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMĄ.
H. Deckys
Tel. 585-6624

IEŠKO DARBO

Jauna lietuvaitė
ieško bet kokio darbo.
Kreipitis: tel. 708-839-2511.

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ

Pasitraukite su Amerika (JAV)

VINCAS SALČIŪNAS

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Salčiūno knygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pasitraukite su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne keltinių aprašymai, o platus įdomios medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama

„Drauge“ ir kitur. Platintojams - nuolaida. Kaina - 13.50 JAV dol. plus persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti: V. Salčiūnas, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151

Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

KUNIGYSTĖ IR MOTERIS

PREL. LADAS TULABA, P.A.

„Draugo“ 22 liepos laidoje redaktorė D. Bindokienė vedamajame straipsnyje pasisakė apie nūdien plačiai diskutuojamą moterų kunigystės klausimą. Nežinau, ar pravartu šį klausimą kelti „Draugo“ skiltyse. Juoba, kad Lietuvoje ir bendrai lietuvių tarpe šis klausimas yra dar beveik svetimas.

D. Bindokienė pripažįsta, kad K. Bažnyčia šiuo klausimu pakartotinai ir griežtai yra pasisakiusi, jog nėra ir negali būti jokios kalbos moterims pretenduoti į kunigystę. Suminėjo tačiau tik faktą, bet nesiteikė nurodyti motyvų, dėl kurių Bažnyčia pasisako prieš moterų kunigystę. Motyvai yra, ir jie yra tie svarūs, kad Bažnyčia klausimą neranda svarstyti.

Kristus anų laikų pažūrą į moteris aiškiai pakeitė, leido moterims viešai dalyvauti jo apaštalinėje veikloje. Kelios moterys į jį klonėsi sekė ir jam tarnavo. Bet į apaštalų tarpą nepakvieta nė vienos moters. Nepakvieta taip pat nė vienos moters į 70 mokinių tarpą, kuriuos pasiuntė apaštalaus į kaimus ir miestelius, į kuriuos pats ruošėsi vėliau eiti. Paskutinėje vakarienėje, kurioje įsteigė Eucharistiją, dalyvavo vien 12 apaštalų. Tik jiems suteikė galia aukoti Eucharistijos auką.

Bažnyčios įsikūrimo vyksme, veikloje ir liturginėse apeigose moterys dalyvavo aktyviai, bet tik joms skirtose pareigose. Apaštala Petras ir Paulius savo laiškuose davė specialų nurodymą, kaip moterys privalėjo dalyvauti ir elgtis civiliniame ir bažnytniame gyvenime. Šv. Paulius savo laiškuose nurodė ir pabrėžė, kad Kristaus Bažnyčioje yra skirtingų funkcijų ir įvairių charizmų. Nurodė taip pat, kad Bažnyčia yra pats Kristus: jo mistinis kūnas, kuriame visi tikintieji yra gyvi nariai, bet su skirtingomis funkcijomis įnešti savo dalį į Bažnyčios gyvenimą bei jos išganingą veiklą. Kiekvienas, taigi tikintysis — vyras ar moteris — yra pašauktas atlikti jam skirtas pareigas, kurios yra lygiai svarbios, lygiai kilnios.

Pats Dievas per savo Vietininką — popiežių pašaukia ir paskiria įvairioms pareigoms išganymo darbe. Šios pareigos yra privilegija, o ne teisė. O privilegijų niekas neturi teisės reikalauti. Neturi taigi teisės nė moterys reikalauti sau kunigystės. Reikėtų klausiti, ko moterys siekia reikalaujamos kunigystės?

Ar nori sėkmingiau tarnauti sielų išganymui, ar greičiau pirmiausia stato asmenišką ambiciją? Esu tikras, kad pagrindinis siekis yra ambicija parodyti ir įrodyti moters lygumą su vyru visur, net ir prie Dievo altoriaus. Kai kurios nueina dar tiek savo paikume toli, kad reikalauja net ir Dievui nuimti vyrišką pavadinimą. Užmirštama, kad dviasia neturi lyties.

Bandoma teigti, kad moterys gal sugebėtų geriau atlikti kunigo tarnystę. Nenorėčiau su tuo sutikti. Dievas moterį sutvėrė su specifinėmis fizinėmis ir dvasinėmis savybėmis — būti motina. Moteris patia savo prigimtimi yra pašaukta motinystės, o ne kunigystės sakramentui. Bažnyčiai reikalingi kunigai, bet nemažiau reikia šventų motinų (fizine ir dvasine prasme). Popiežius Pijus XI enciklikoje „Casti Conubii“ pareiškė: „Duokite man šventų motinų, o aš pakeisiu pasaulio veidą“.

Kristaus Vietininkas buvo tikras, jog reikia ne tiek kunigų, kiek šventų motinų, kad galėtų vesti žmoniją šventumo išganymo keliu. Bažnyčia buvo ir yra reikalinga šventų motinų, kurios tyliai, be jokių pretenzijų atlieka Dievo joms skirtas pareigas: pagimdo, išauklėja ir atiduoda į Bažnyčios rankas sūnus ir dukras, kad šie savo ruožtu paruoštų ir įjungtų į išganymo darbą įvairiose funkcijose: kunigų, vienuolių, aktyvių veikėjų apaštalavimo darbe tikinčiųjų eilėse.

Deja, šiandien daugelis moterų seka pasaulio dvasia, o ji nėra iš Dievo. Jos nesižavi motinyste; priešingai, ja kratosi net nuodėmės kaina. Neklauso Bažnyčios mokymo, stoja net prieš Dievą. Į moterystę žiūrima ne kaip į sakramentą, bet kaip į paprastą dviejų susitarimą drauge gyventi, taip, kad susitarimą laisvų dviejų ar vieno apsisprendimu drįstama panakinti. Iš čia masiniai išsiškyrimai, o vėliau nauji susitikimai lyg tai būtų visai normalu, reikalaujant, kad Bažnyčia nelaikytų to nuodėme ir toliau leistų priimti sakramentus. Einama dar toliau. Pradedama atimesti net santuoka. Siūloma pripažinti ir praktikuoti vadinamą laisvąją meilę.

Iš viso meilės sąvoka daugelio iškreipiama. Vadinama meile, kas iš tikrųjų yra gašlumas, o gašlumas yra savimeilė, bet ne meilė. Tikroji meilė yra ta, kaip ją nusakė šv. Paulius (1 Kor 13:1-6), būtent, kuri nieko bendra neturi su savimeile.

Ar moteris savo prigimtimi, kuri yra skirtinga fiziniai ir psichologiniai nuo vyro, sugebėtų gerai atlikti kunigiską pareigą? Šį klausimą reikėtų rimtai pasvarstyti. Žinoma, feministės ir nefeministės moterys, atrodo, kad ne tik neturi abejonių, bet dargi mano, kad galėtų geriau atlikti kunigo pareigas, negu vyrai. Jos tai teigia, kadangi pilnai nepažįsta kunigiskų pareigų. Kunigui jo pašaukimas uždėda pareigas būti pasiruošusiam dieną-naktį, rizikuojant net gyvybe, teikti dvasinius patarnavimus. Keltis naktį ir važiuoti pas ligonį. Reikalui esant, rizikuoti net gyvybe, kad aptarnautų mirštantį. Sėdėti valandas klausykloje; klausyti visokių, net baisių, išgyvenimų, kurie sukrečia ir kartais stato pavojun mūsų silpną žmogišką prigimtį. Ar moteris pajėgtų išlaikyti pusiausvyrą ir ramų reagavimą, būdama jautresnės prigimties? O tai klausykloje yra būtina.

Kunigas, be to, yra išstatytas apkalboms, įtarinėjimams. Privalu tad būti kantriam ir santūriam. Ar šitai nesudarytų didelių sunkumų moteriai. Dievas rūpinasi savo Bažnyčia. Jei moterų kunigystė Bažnyčiai būtų reikalinga, Dievas pasirūpintų, kad tai įvyktų. Dievui juk nėra negalimo dalyko. Tai tačiau per du tūkstančius metų neįvyko ir vargu įvyks. Tai vis dėlto nereikia, kad Bažnyčia mažiau vertintų moteris negu vyrus. Priešingai, moterys visada buvo vertinamos, gal net daugiau negu vyrai Bažnyčios apaštalinėje veikloje.

Visų pirma Bažnyčia atsižvelgia į motinas, moterystėje gyvenančias, ar vienuoles, kurios vykdo dvasinės motinystės pašaukimo darbą; auklėjimo ir mokyimo mokyklose, slaugymo — ligoninėse, labdaros — prieglaudose ir kitą. Fizinė ir dvasinė motinystė turi lemiamos reikšmės Bažnyčios gyvenime ir apaštalavimo darbe. Tai yra tam tikra prasme kunigiską įnašą Bažnyčios gyvenime. Juk visi tikintieji — vyrai ir moterys — dalyvauja Kristaus kunigystėje, nors ir nėra pa-

šaukti sakramentinei kunigystei. Visi esame pašaukti tarnauti Bažnyčioje, o ne pasitarnauti Bažnyčiai savoms egoistinėms pretenzijoms.

Kaip visada, taip ir nūdien, Bažnyčia yra reikalinga moterų pagalbos išganymo darbe, bet ne kunigystėje. Jei yra kur parapijų be kunigų, tai tik dėl ypatingų sąlygų ir dėl apsilėdimo iš bažnytinės vadovybės pusės. Pajėgūs kunigai varomi pensijon, o parapijos paliekamos be kunigų. Netruksta ir tokių hierarchų, kurie sąmoningai pveda seselėms vadovauti kai kurioms parapijoms, kad parodytų, jog moterys gali būti kunigais. Kunigų trūkumas priklauso daug nuo šeimų. Kai krikščioniškose šeimose vyrų yra egoizmas, kai vengiama vaikų; kai motinos nesistengia auklėti ir aukoti Dievo tarnybai savo vaikų. Šeimos visų pirma yra kaltos dėl pašaukimų stokos, dėl kunigų trūkumo.

D. Bindokienė girtinai kviečia moteris paklusti dabartiniam Bažnyčios nusistatymui moterų kunigystės klausimu, reiskia tačiau viltį, kad šis nusistatymas gal galės kada nors būti persvarstytas ir pakeistas, nes nėra dogmatinis. Nežinau, ar toks laikas ateis. Žinau tačiau, kad ne moterys — kunigės atnaujins pasaulį Kristuje, bet šventos motinos ir šventos vienuolės, pakludamos Bažnyčiai su nuolankumu ir tikra meile.

IKI PASIMATYMO, BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Rugpjūčio 7 d. Pažaislio kazimierių vienuolynė susirinkusi tūkstantinė minia laimingo kelio linkėjo atsisveikindama su poetu Bernardu Brazdžioniu. Priėmęs Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro regalias, surengęs dešimt poezijos vakarų, rugpjūčio 8 d. rašytojas vėl išvyko į Kaliforniją. („Kauno diena“, 08.09)

RENGINIAI ČIKAGOJE

Rugsėjo 8-11 d. Santos Šviesos suvažiavimas Lietuvių centre, Lemonte.

Rugsėjo 10 d. — Lithuanian Mercy Lift pokylis Montefiori salėje.

Rugsėjo 11 d. LB Lemonto apyl. gegužinė Lietuvių centre, Lemonte.

— Dailės muziejaus tautinės muzikos ansamblio „Kankles“ koncertas Jaunimo centre.

— Madų paroda Drake Oakbrook Hotel 11:30 v.r. Rengia Čikagos Lietuvių Moterų klubas.

— Išėjimo Lietuvių Krikščionių Demokratų s-gos Čikagos skyriaus gegužinė Lidyos ir Vlodo Šoliūnų sodyboje, Willow Springs, IL.

Rugsėjo 16 d. — Dail. Nijolės Dirvianskytės akvarelės darbų parodos atidarymas 7 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Rugsėjo 17 d. — Vytauto Didž. šaulių kuopos gegužinė šaulių namuose.

Rugsėjo 18 d. — Tauragės lietuvių klubo gegužinė šaulių namuose.

Rugsėjo 24 d. Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų drjos metinis pokylis Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

Rugsėjo 25 d. „Draugo“ metinis banketas Martinique pokylių salėje.

— Vytauto Didž. šaulių rinktinės kavutė „Trimitui“ parėmti 1 v.p.p. šaulių namuose.

Rugsėjo 30 d. Akademinio Skautų sąjūdžio šventė Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 1 d. — Akademinio Skautų sąjūdžio 70 metų veiklos jubiliejinis banketas Condessa del Mar pokylių salėje (127 & Cicero). Pradžią 6:30 v.v.

Spalio 2 d. Koncertas Jaunimo centre 3 v.p.p. Rengia „Margutis“.

— Zarasiškių klubo gegužinė šaulių namuose.

— Akademinio Skautų sąjūdžio metinės šventės šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Po Mišių — mirusių narių kapų lankymas kapinėse.

— Šv. Pranciškaus Seserų vienuolijos rėmėjų seimas Marijonų vienuolyno patalpose, 11 val. r. šv. Mišios. 1:30 v.p.p. — pietūs, registracija ir posėdis.

Spalio 7 d. — Dail. Gėrio Jonačio grafikos darbų parodos Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre atidarymas 7:30 v.v.

Spalio 8 d. — „Derliaus“ šventė Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 9 d. — Toronto „Gintaro“ ansamblio koncertas Jaunimo centre. Rengia „Grandis“. Pradžią 3 v.p.p.

Spalio 15 d. — „Puota jūros dugne“ — jūros skautų, čių metinis renginys Lietuvių centre.

Spalio 16 d. — Vytauto Didž. šaulių rinktinės gegužinė šaulių namuose, Čikagoje.

— LARK Moterų sąjungos 80 m. sukakties minėjimas, 10:30 v.r. šv. Mišios Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Pietūs ir programa parapijos salėje.

Spalio 21-23 d. — Lietuvių Filatelistų draugijos „Lietuva“ filatelijos paroda „LITHPEX XXV“ Jaunimo centro žemutinėje salėje. Atidaryta lankymui: penktadienį, nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.

Spalio 22 d. — Lietuvos Dukterų draugijos pokylis Jaunimo centre.

— BALFo 50 metų Jubiliejinis seimas. Iškilmingas atidarymas ir posėdis Šv. Kazimiero seserų kongregacijos vienuolyno auditorijoje, Čikagoje.

— Dailininko Domaičio parodos atidarymas 7 v.v. Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte. Rengia Lietuvių fondas. Paroda tęsis visą mėnesį.

Spalio 23 d. BALFo Ju-

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1994 m. rugsėjo mėn. 8 d.

5

biliejinio seimo iškilmingas banketas ir seimo užbaigimas 3 v.p.p. Oak Lawn Hilton Inn viešbutyje.

— Karinės ir tautinės minties spaudai parėmti kavutės renginys šaulių namuose. Rengia ramovėnai ir šauliai.

— PLC Madų paroda Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 28 d. — Kasmetinės fotografijos darbų parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 7 v.v. Rengia Budrio Lietuvių Foto archyvas.

Spalio 29 d. — Lietuvių fondo balius Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 29 ir 30 d. — Amerikos Lietuvių Tarybos kongresas Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus patalpose.

Spalio 30 d. Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse 12 val. prie Steigėjų paminklo praveda Kapų sklypų savininkų draugija ir Bendruomenės pašaukiečių komitetas, dalyvaujant dvasininkui ir garbės sargyboje budint šauliams, — ems ir Ramovėnams.

— Panevėžiečių klubo narių susirinkimas Jaunimo centre.

— Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų drjos 75-tas Jubiliejinis banketas Pressman salėje prie 57-tos ir Kedzie Ave.

Spalio 4 d. — „Ateities“ studijinio savaitgalio renginiai.

Lapkričio 5 d. — „Ateities“ studijinio savaitgalio renginiai.

— Lietuvių Golfo klubo pokylis Lietuvių centre, Lemonte.

Lapkričio 6 d. — „Ateities“ studijinio savaitgalio renginiai.

Lapkričio 11 d. Tautos šventės minėjimas 1 v.p.p. šaulių namuose. Rengia Vytauto Didž. šaulių rinktinę.

Lapkričio 12 d. — LB Lemonto apylinkės balius Lietuvių centre, Lemonte.

Lapkričio 13 d. — Vytauto Didž. šaulių rinktinės gegužinė šaulių namuose.

— Anglijos lietuvių klubo narių susirinkimas Jaunimo centre.

Lapkričio 19 d. Operos balius Jaunimo centre. Programą atliks Operos choras.

— Lietuvių futbolo klubo „Lituanica“ metinė vakarienė ir šokiai 6:30 v.v. Lietuvių centre, Lemonte.

Lapkričio 20 d. — Lietuvos kariuomenės atkūrimo 76 m. sukakties minėjimas šaulių namuose. Rengia ramovėnai, šauliai ir birutietės.

Lapkričio 24-27 d. — Devintasis lietuvių teatro festivalis Jaunimo centre.

Lapkričio 27 d. — Tilžės Akto paskelbimo sukakties minėjimas 2 v.p.p. šaulių namuose. Rengia Mažosios Lietuvos Rezistencijos sąjūdis.

Gruodžio 4 d. — Jaunimo centro metinė vakarienė Jaunimo centro didž. salėje.

Gruodžio 10 d. Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Gruodžio 18 d. Vytauto Didž. šaulių rinktinės Kūčios šaulių namuose.

Gruodžio 23 d. — Kūčios „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Gruodžio 31 d. — Lietuvių Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

— Vytauto Didž. šaulių rinktinės Naujųjų Metų sutikimas šaulių namuose.

A.†A. DR. ONA BAKAITIENĖ GURECKAITĖ

Gyveno Chicagoje, Brighton Park apylinkėje. Mirė 1994 m. rugsėjo 2 d., 12 val. dieną, sulaukusi 77 metų.

Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Užpalių kaime. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdė liko: dukte Dalia Vaksienė, gyv. Bourbonnais, IL, anūkai: Paul ir Peter Vakseliai; teta Mary Gureckas, gyv. Connecticut; pusbrolis Algimantas Gureckas. Taip pat daug giminių Kanadoje ir Lietuvoje.

Vėlionė buvo žmona a.a. Zigmą Bakaičio, dukte a.a. Jono ir Onos Gureckų, motina a.a. Rimanto ir sesuo a.a. kun. Felikso, a.a. Broniaus, a.a. Leono, a.a. Stasio Gureckų. Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai, Lietuvių Dantų Gydymo sąjungai, Korp' Gaja.

Vėlionė buvo pašarvota rugsėjo 5 d. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyko rugsėjo 6 d. Po 11:30 val. ryto gedulingų šv. Mišių Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, vėlionė buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdė dukte, anūkai, teta, pusbrolis ir kiti giminės. Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

PADĖKA A.†A. PETRAS BENEŠIUS

Mūsų mylimas ir brangus Vyras ir Brolis užbaigė žemišką kelionę rugpjūčio 16 dieną, sulaukęs 74 metų amžiaus. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Nuosirdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui ir kun. V. Mikolaičiui už maldas koplyčioje, klebonui kun. J. Kuzinskiui už atnašautas šv. Mišias, pamokslą bei maldas kapinėse.

Ypač dėkojame Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadui p. Paukščiui už atsisveikinimo kalbą, šauliams ir šauksmams už garbės sargybą prie karsto, karsto nešimą ir taip gražiai ir vieningai prisidėjusiems prie laidojimo pravedimo.

Didelę padėką priklauso taip pat ir Zarasiškių, Tauragės, Anglijos lietuvių, šakių ir suvalkiečių klubams.

Nuosirdi padėką sol. Genovaitėi Mažeikienei už ramybės giesmes ir muz. R. Sokui už vargonų muziką šv. Mišių metu.

Nuosirdžiai dėkojame visiems draugams, bičiuliams ir pažįstamiems už gausų dalyvavimą atsisveikinimo koplyčioje, šv. Mišiose, palydėjusiems į kapines ir skyrusiems auką šv. Mišioms ir įvairioms lietuvių organizacijoms.

Esame didžiai dėkingi ir laidojimo direktoriui Petkui ir Sūniui už rūpestingą ir tvarkingą patarnavimą.

Nuosirdus Ačiū visiems.

Giliai liūdinčiai: žmona Emilija ir jos sūnus, brolis Bernardas su žmona Emilija Vilniuje ir kiti giminės.

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. I LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽŪS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kelionės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS I VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarpvietiniai pervaziavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijoms.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasiūlyti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-184
TELEFAX (370) 2-223-149

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Mickey Petrosius daugeliui, ypač Marquette Parko gyventojų, pažįstama, veikli Lietuvos vyčių organizacijos narė. Daugeli metų ji yra Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos sekretorė, tad ją pažįsta ir jaunimas, ir jo tėvai. Mickey Petrosius pakviesta ir su vadovauti „Draugo“ 85-ojo gimtadienio pokyliui, kuris įvyks rugsėjo 25 d. Martinique salėje.

Vytautas Kamantas pasitraukė iš PLB valdybos vicepirmininko pareigų ir praėjusį šeštadienį įvykusiame PLB valdybos posėdyje perdavė jo vykdytus darbus kitiems valdybos nariams. Jis buvo išrinktas į PLB valdybą 1992 metais vykusiame PLB Seime. Dabar Kamantas kandiduoja į JAV LB Krašto valdybos pirminkus, kurio rinkimai bus JAV LB Tarybos sesijoje rugsėjo 17-18 dienomis Arlington, Virginia (prie Washington, DC).

Birutė Jasaitienė, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, Katalikų spaudos direktorė, sudarė stalą į „Draugo“ 85 metų gimtadienio pokylį, kuris įvyks rugsėjo 25 d. Martinique salėje. Bilietus gauti ir stalus užsisakyti galima „Draugo“ administracijoje darbo valandomis. Kviečiame visus dalyvauti.

Petras Grina, Neshanic Station, NJ, jau ne pirmą kartą didesne auka sušėpęs mūsų laikraštį. Ir dabar, prisijungdamas „Draugo“ prenumeratoro mokestį, pridėjo 110 dol. auka. Nuosirdžiai dėkojame už tokia dosnią dovaną ir tikrai džiaugiamės, turėdami jį „Draugo“ rėmėjų tarpe.

Stalus į „Draugo“ sukaustuvinį banketą užsisakyti ir bilietus įsigyti galima dienraščio administracijoje kasdien darbo valandomis. Raginame paskubėti, nes, pasirodo, „Draugas“ turi daug bičiulių, kurie nori jam padėti švęsti garbingo 85 metų amžiaus sukaktį, dalyvaudami pokilyje rugsėjo 25 d. Martinique salėje. Per ilgai dėsiantiems, gali pritrūkti vietų.

x ALIAS Chicagos skyriaus rudens golfo varžybos įvyksta š.m. rugsėjo 11 d., sekmadienį, Palos Country Club golfo aikštėje, kampas Southwest Hwy. ir 131 St. Pradžią 9 v.r. Registruoti pas J. Bari, 708-790-1399.

x Tauragės lietuvių klubo gegužinė įvyks rugsėjo 18 d. 12 val. Šaulių namuose. Kviečiame narius ir jų draugus atsilankyti į šį pasilinksminimą.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

Sekmadienį, rugsėjo 11 d., 10:30 val.r., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišių metu dalyvaus iš Lietuvos su „Kanklių“ ansambliu atvykusi solistė Regina Šilinskaitė, dainuojanti Vilniaus Operos ir baletų teatre.

Lietuvių Žagarės klubo narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 15 d., 1 val. p.p., Kojak salėje, 4500 S. Talman. Nariai prašomi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Bus ir vaishės.

LFK „Lituanica“ antrose šio sezono pirmenybių rungtynėse šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., rungsis su nauja lenkų futbolo komanda „Legovia“. Rungtynės vyks Lemonte, aikštėje prie Lietuvių centro. Pradžią 3 val. p.p. Visi futbolo mėgėjai kviečiami — mūsų komandai reikalingas dėmesys ir paskatinimas laimėjimams.

Skautų ir skautių registracija naujam veiklos sezonui bus vykdoma šį seštadienį, rugsėjo 10 d. rytą Jaunimo centre Čikagoje ir Lietuvių centre, Lemonte. Registracija privaloma visiems nariams ir narėms, o taip pat ir naujiems, norintiems skautauti vaikams ir jaunuoliams. Sueigos prasidės rugsėjo 17 d. Kviečiame visas prasmingas veikla susidomėjęs jaunimas.

Pedagoginis lituanistikos institutas kviečia visus lituanistikos aukštesniųjų mokyklų abiturientus pildyti savo lietuviškų žinių lobyną. Registracija naujiems 1994/95 mokslo metams Pedagoginiame lituanistikos institute Čikagoje prasidės seštadienį, rugsėjo 10 d. Studentų (esantių ir naujų) registracija Jaunimo centre, Instituto patalpose, bus vykdoma 9 val. r. Po registracijos — orientacijos programa, naujųjų studentų „krikštybos“, susipažinimas. Turint klausimų, prašoma kreiptis į PL instituto direktorę St. Petersoniene, tel. 312-847-1693.

Religinių giesmių ir tautinės muzikos kasėdės iš Lietuvos, paruoštos Lietuvos Muzikos akademijos tautinio ansamblio „Ula“, gaunamos „Draugo“. Gauta „Šv. Mergelės Marijos valandos“, „Žemaičių Kalvarijos kalnai“, „Žemaičių dainos ir šokiai“ I ir II dalis, „Lietuvių liaudies muzika“ ir „Lietuvių tradicinės muzikos“ magnetinės plokštelės.

x Sol. St. Povilaicius praėjusią vasarą klausėsi dešimtys tūkstančių žmonių Lietuvoje. Dabar yra vienintelė proga išgirsti jį Čikagoje rugsėjo 10 d. 8 v.v. Jaunimo centro kavinėje įvykstančiame koncerte. Vietas rezervuoti galima iš anksto, skambinant tel. (708) 652-6825.

x TRANSAPAK TALPIN-TUVAI į Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams — air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. TRANS-PAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

SVEIKINIMAS „DRAUGUI“

„Draugo“ 85-erių metų šventėje nuosirdžiai sveikinimai su geriausiais linkėjimais dar ilgai ilgai gražiu lietuvišku žodžiu gauti mūsų išeivijos tautinį sąmoningumą!

Ypatingai džiugu bei malonu verstį šio dienraščio puslapius, kurių skiltyse daug dėmesio skiriama Lietuvių bendruomenei, kurios jungtyje „lietuvis savo tėvų išlaikytą Tautos gyvybę perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume“.

Šių dienų „Draugo“ redakciją, vadovaujamą kūrybingos bei nepaprastai darbščios vyr. redaktorės Danutės Bindokienės, sveikiname su linkėjimu, kad Visagaliu Palaima jų darbą lydetų ilgas ilgas metus...

JAV LB Krašto valdyba:

V. Maciūnas, pirminkas, ir KV darbuotojai — I. Bublienė, G. Čepas, A. Dambriūnas, A. Gečys, P. Gildys, B. Jasaitienė, D. Krivickaitė, R. Narušienė, G. Raduonytė, B. Raugas, R. Stirbys, L. Šileikytė-Hood, G. Taoras, V. Vengris.

JAV LB Visuomeninių stu-

dijų seminaro rytiniame posėdyje simpoziumo forma bus svarstoma tema „JAV Užsienio politika ir Rytų Europos saugumas“. Kalbės dr. Paul Goble, Carnegie Endowment for International Peace mokslininkas, buvęs Baltijos skyriaus viršininkas Lietuvai atstautat nepriklausomybę. Kiti kalbėtojai: dr. Phillip Peterson, Potomac fundacijos mokslininkas ir Clarence Juhl, Europos ir NATO biuro direktorius JAV Gynybos departamente. Seminaro pradžią — rugsėjo 16 d., 8:30 val. ryto, Russell Senate Office Bldg. Caucus Room #325 (Delaware and Construction Avenues, Washington, D.C.). Bendrų pusryčių metu, prieš seminaro pradžią, bus pagerbti JAV senatoriai Donald Riegle (Michigan) ir Dennis DeConcini (Arizona). Sen. Riegle daugelį metų buvo rezoliucijų Baltijos valstybių reikalais iniciatorius ir Lietuvos reikalų gynėjas JAV Senate. Sen. DeConcini, būdamas JAV Helsinkio komisijos pirminku, efektyviai kėlė žmogaus teisių pažeidimus Sov. sąjungos okupuotoje Lietuvoje.

Istorikas, ilgametis Akademino Skautų Sąjūdžio narys, fil. Jonas Dainauskas skaitys įdomią paskaitą „Kovo 11-tosios Lietuva“ FSS Čikagos skyriaus sueigoje. Sueiga įvyks sekm., rugsėjo 18 d., 2 val. p.p., Jaunimo centro kavinėje. Visi filisteriai raginami gausiai dalyvauti.

Bronius Juodelis, Draugo fondo direktorių tarybos pirminkas ir išdinininkas suorganizuos vieną stalą „Draugo“ jubiliejinių metų pokylije Martinique salėje rugsėjo 25 d.

Čikagos ALTo skyrius per pirmininkę Antanina Repšienę, sudarė stalą ir dalyvaus „Draugo“ sukaustuviname bankete rugsėjo 25 d. Martinique salėje.

x Aldona Bradley, iš Huntington Beach CA, niekieno neraginama, atsiuntė \$150 metinį mokestį sekantiems, jau antrieiems metams, paramai jo gėlojimo našlaičių Lietuvoje. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Dr. Rasa ir dr. Patrick McCarthy, Denver, CO, atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, batų persiūti bedaliamis Lietuvos vaikams. Rasa rado išpardavimą Famous Footwear parduotuvėje, kur buvo ne tik nuleistos kainos, bet ir perkant vieną porą, antra pora gaunama veltui. Normalia kaina, batai būtų kainavę \$770, o Rasa, juos nupirkusi už \$140, paaugojo batų „Saulutei“. Ačiū! „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnaukieniė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

„Rudens simfonija“ — Pasaulio lietuvių centro madų paroda bus spalio 23 d., sekmadienį, 12 val. p.p., Centro didžiojoje salėje. Už pietus ir Madų parodą auka — 25 dol. Stalus ar pavienes vietas galima užsisakyti tel. 708-301-4260 (čekius siųsti: Kristina Razma, 13632 Potawatami Tr., Lockport, IL 60441).

Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, rudens sezono atidarymo pietūs bus rugsėjo 18 d., sekmadienį, 12 val. p.p., didžiojoje salėje. Po pietų — trumpa meninė programa, kurią atliks sol. Praurimė Ragienė, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Visuomenę kviečia PLC renginių komitetas.

LB Lemonto apylinkės gegužinė bus sekmadienį, rugsėjo 11 d., tuoj po šv. Mišių, vyksiančių lauke (14911 127th St., Lemont, IL). Pamaldų pradžią 11 v.r. Rugsėjo dienos šiltos ir gražios. Lauke pabūti ir pailsėti bus vienas malonumas. Nuosirdžiai kviečiame visus iš visur, kur begyventumėte, dalyvauti gegužinėje. Bus gera proga užmiršti kasdienius rūpesčius, su pažįstamais pabendrauti, pasivaizinti cepelinai, dešromis, pyragais ir skanumynais. Ten pat bus galima gauti ir kitokių atsigavimų, bus muzika ir šokiai. Gegužinė ruošia LB Lemonto apylinkės valdyba, o didžiausią organizacinį darbą tenka atlikti valdybos vicepirm. Alei Lelienei su talkininkėmis.

Čikagos lietuviškoji mokykla pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 10 d., Jaunimo centre. Nuo 9 iki 10 val. ryte — registracija, po to, 10 val. r., šv. Mišių visiems. Oficialus atidarymas ir pamokos bus 10:30 val. r. Bendras tėvų susirinkimas — 11 val. r. Dalyvavimas būtinas visiems tėvams. Mokiniai turi atnešti priešpiečius. Lietuviškos muzikos lobyną praturtins kanklių koncertas. Raginame visus Čikagos lietuvius, turinčius mokyklinio amžiaus vaikų, rugsėjo 10 d. atvykti į Jaunimo centrą ir registruoti savo jaunimą į lituanistinę mokyklą.

Vacys Rociūnas, ilgametis „Draugo“ bendradarbis, sutiko būti Draugo fondo įgaliotiniu Clevelande ir jo apylinkėse. Sudarius vietinį lėšų telkimo komitetą, daug „Draugo“ skaitytojų turinčiame Clevelando lietuvių telkinyje, Draugo fondas sparčiai žengs prie milijono dolerių sumos.

Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos skyriaus valdyba maloniai kviečia visuomenę atsilankyti į vakaronę, kuri įvyks penktadienį, rugsėjo 9 d., 7:30 val.v., Jaunimo centro kavinėje. Bus parodyta vaizduotė iš Dainų ir šokių šventės, įvykusios Lietuvoje.

Ona Jankevičiūtė, New York, N.Y., atsiųsdama laimėjimo bilietėlių šakneles, pridėjo 90 dol. auką „Draugui“. Nuosirdžiai dėkojame jai už dosnumą, taip gražiai prisimenant savo laikraštį.

„Kursėnų kaimo kapela“, kurios vadovė yra I. Jagminienė, pasirodys „Saulutės“ vakarėlyje, penktadienį, rugsėjo 16 d., 7 val. v., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje.

POPIETĖ SEKLYCIOJE

Saulėi kepinant, popietės lankytojai skubėjo į Seklycią, kad galėtų atsivėdinti ir sužinoti, kas naujo kelionių istaigoje. Ši popietė sutraukė labai daug lankytojų, net pritrūko kėdžių. Popietė buvo skirta kelionių pasirušimui. Seklyčios programų organizatorė Elena Sirutienė, prieš pristatydama kalbėtoją, pastebėjo, kad lietuviai mėgsta keliauti. Lietuvoje keliaudavome, pasinaudodami arkliais, dviračiais, vėliau autobusais ir traukiniais. Šiais laikais daugiausia naudojame lengvas mašinas ir lėktuvus. Geresniais kelionių pasirušimui ir informacijai pakvietė Birutę Zalatorienę, „Travelers Advisor“ vedėją, kad suteiktų norimą informaciją. B. Zalatorienė buvo tik grįžusi iš Lietuvos, todėl turėjo daug papasakoti. Būdamas Lietuvoje, dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje, taip pat turėjo progos susipažinti su mūsų tautiečių džiaugsmais ir rūpesčiais. Ji pastebėjo, kad šiuo metu Lietuvoje yra per daug importuotų prekių, kurių kainos yra aukštos, o jų kokybė ne visada prilygsta sumokėjai sumai. Lietuvos žmonės gana sunkiai vertina, išskyrus verslininkus ir aukštųjų valdininkus. Dėl kelionių ji pastebėjo, kad lietuviai daugiausia naudoja SAS oro liniją. Galima skristi austrų, čekoslovakų, vokiečių, lenkų ir kitomis oro linijomis. Kainos tarp šių oro linijų mažai skiriasi. Yra ir lietuvių administruojama linija, bet kol kas naudojama tik trumpoms kelionėms į Europos sostines. Ji patarė daugiau naudotis lietuviškomis oro linijomis ir tuo paremsime savuosius. Lietuvoje galima keliauti traukiniais ir autobusais, kurių kainos labai prieinamos.

Birutė Zalatorienė nusi-skundė, kad lietuviai ne visada naudoja lietuvių kelionių agentūromis, bet, kai reikia ką sušelpiti, mus atranda. Yra asmenų, kurie dėl keliolikos dolerių skirtumo nueina pas svetimą. Ji taip pat pastebėjo, kad kelionių kainos svyruoja, priklausomai nuo keliautojų skaičiaus.

Isabel Oksas, Los Angeles, CA, prisijungdama mokestį už „Draugo“ prenumeratorą, apdovanojo laikraštį 110 dol. auka. Tardami jai tikrai nuosirdžių ačiū, džiaugiamės turėdami tokių gerų „Draugo“ rėmėjų savo tarpe.

LB Socialinė taryba gavo laišką: „Melrose Parko LB apylinkė siunčia Jums auką. Mums atrodo, kad „Seklyčia“ — Socialinių reikalų raštine, atlieka labai svarbų lietuvišką koordinacinį ir paramos darbą. Linkime Jums visiems sėkmės ir ištvermės“. Yra smagu girdėti ir paskatinti dar daugiau dirbti, kai gauni tokius laiškus ir matai žmones, ne tik pasiūdojančius Socialinės tarybos teikiamais patarnavimais, bet tuo patiu ir įvertinančius dirbamą darbą.

RUDENS VAJUS DRAUGO FONDE

BRONIUS JUODELIS

Su paskutiniaisiais šių metų kovo mėn. sniegais pasibaigęs Draugo fondo lėšų telkimo žiemos vėjus atnešė į fondą 173,108.40 dol. kapitalą. Fondo nariams laimėjimų keliu atnešė dešimt maisto siuntinių į Lietuvą, po 100 dolerių, kuriuos greta nario išašos paaugojo Transpak siuntinių firmos savininkas Romas Pukštys.

Jau praėjo ir pavasario-vasaros Draugo fondo lėšų telkimo vėjus, atnešęs fondo iždui 48,795 dol. Šį vėją apvainikavo didysis laimėjimas — lėktuvu kelione į Lietuvą ir atgal — skirtas mecenatų Vyto ir Aleksa Lauraičiui, American Travel Service kelionių biuro savininkų. Šis laimėjimas atiteko JAV LB Grand Rapids, MI apylinkei.

Draugo fondo idėja gimė daugiau kaip prieš dvejus metus. Konkretūs balsai dėl šio fondo būtinumo pasirodė „Draugo“ puslapiuose 1993 m. vasarą, kai „Draugo“ administracija dienraščio izde pritrūko lėšų tarnautojų algoms mokėti ir teko imti paskolą iš Tėvų marjonų. Iki 1993 m. rudens nemažai mūsų visuomenės veikėjų ir žurnalistų entuziastingai pasisakė už skubų Draugo fondo sudarymą, o Marijos Remienės 500 dol. auka buvo konkreti Draugo fondo pradžia. Inkorporavus Draugo fondą kaip nepelno korporaciją Illinois valstijoje 1993.XI.12, gavus I.D. numerį ir Tax Exempt statusą advokato Rimo Domanskio savanoriškomis pastangomis, pirmieji inkorporavimo direktoriai buvo: Jurgis Riškus — pirmi-

Birutės dukte, Snieguolė Zalatoritė yra paruošusi knygelę kelionėms į Lietuvą. Jį vadina „Bed and Breakfast in Lithuania: Kaunas, Vilnius, Klaipėda and other cities“. Gaunama knygų parduotuvėse ir „Travelers Advisor“ istaigoje.

Antroje popietės dalyje buvo rodoma vaizduotė apie Lietuvą įvykusi Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventė. Vaizduotė padarė Viktoras Končius. Žiūrėdami į vaizduotę, jautėmės esą Lietuvoje. Šioje vaizduotėje pamatėme atliekamus meniškų šokių ir jaudinančias dainas. Taip pat matėme meniškų pasirodymus asmenų, atvykusių iš įvairių Lietuvos miestų ir kaimų. Džiugu buvo stebėti linksmai nusi-teikusius mūsų tautiečius, nors ne viskas rožėmis klotas. Mūsų tautiečiai turi daug rūpesčių tėvynėje, nors to nematėme vaizduotėje. Dėl laiko stokos tegalėjome matyti tik pusę juostos.

Su nuosirdžiu isijautimu Elena Sirutienė dėkojo popietės programų atlikėjams. Po dvasinio maisto, atėjo eilė duoti ir kūniui. Kai mes žiūrėjome ir klausėmės, šeiminingas kepė obuolinius blynus. Pasitotinę ir pabendrė, ėjome į karščių kvepiantį orą.

A. Pauzuolis

ninkas, Ramunė Kubiliūtė — sekretorė ir Bronius Juodelis — išdinininkas. Vėliau, praplėtus fondo direktorių tarybą, į ją įėjo: Birutė Jasaitienė, Gražina Liautaud, dr. Antanas Razma, kun. Viktoras Rimšelis, dr. Vacys Šaulys ir Jonas Vaznelis. Direktorių tarybos pirmininku buvo išrinktas Bronius Juodelis.

Draugo fondo valdybą sudaro: Jurgis Riškus — pirm., Ramunė Kubiliūtė — sekretorė, Bronius Juodelis — išdinininkas, Albinas Kurkulis — vicepirm. investavimui, Jonas Vaznelis — vicepirm. investavimui ir Birutė Vindašienė — vicepirm. rinkimų taryba ir valdyba pareigas eina laikinai, iki metinio DF narių suvažiavimo šį rudenį Čikagoje. Investavimai 1994-VIII.26 rodė Draugo fondo kapitalo 6% prieauglį. DF palūkanos pasirodys metų gale ir jomis bus paremtas „Draugo“ dienraščio leidimas.

Draugo fondo rudens derliaus lėšų telkimo vėjus prasidėdavo nuo rugsėjo pradžios ir tęsis iki lapkričio mėn. pabaigos. DF rudens vėjus turi pralenkti vasaros ir žiemos vėjus, per kuriuos ir DF įstojo 950 narių ir rėmėjų iš JAV bei Kanados. O kur kiti 5,000 „Draugo“ prenumeratorių, nemažas skaičius mūsų organizacijų, centrų, LB apylinkių, draugijų, apie kurių veiklą kasdien skelbiama „Draugo“? Be abejo, jie laukia rudens derliaus vėjus. Kaip geras Lietuvos ūkininkas su rudens derliumi, jie visi ateis su šimtinėmis bei tūkstantinėmis ir stos į Draugo fondo narių ir rėmėjų sąrašą. Tik visų dalyvavimas Draugo fonde gali užtikrinti tolimesnį „Draugo“ dienraščio leidimą. Už jo egzistenciją ir jo misiją atsakomybę turime mes visi.

Artimu metu visiems „Draugo“ prenumeratoriams bus išsiuntinamas Draugo fondo lankstinukas ir kvietimas įstoiti į fondą nariais. Esami fondo nariai kviečiami pakelti balsų skaičių (vienam balsui reikalinga 200 dolerių). Rudens vajui turime ir didįjį mecenatą (jį paskelbsime vėliau) su 30,000 dolerių „Matching Fund“. Yra galimybė šią sumą padvigubinti. Tad kiekvienas įnašas, iki 60,000 dolerių, padvigubės ir priartins Draugo fondą prie reikiamo milijono dolerių kapitalo.

Rudens vėjus metu į Draugo fondą įstojo nauji nariai bei esantys, padidinę įnašus bent 200 dolerių, turės stambų laimėjimą, skirtą American Travel Service, Inc. ir 5 maisto siuntinių į Lietuvą, po 100 dolerių, skirtus Transpak siuntinių istaigos savininko Romo Pukščio, didelio lietuviybės reikalų rėmėjo.

Kai paštininkas atneš Draugo fondo rudens vėjus laiškus, visi labai prašomi nenumesti jų į šalį, bet, į voką įdėjus čekį Draugas Foundation vardu, nedelsiant pasiųsti „Draugo“ adresu.

Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.